

**Междинен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Междинен съкратен финансов отчет**

**Електроенергиен Системен Оператор ЕАД
30 юни 2016**

Съдържание

	Страница
Междинен доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Междинен съкратен отчет за финансовото състояние	2
Междинен съкратен отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	4
Междинен съкратен отчет за промените в собствения капитал	6
Междинен съкратен отчет за паричните потоци	8
Пояснения към междинния съкратен финансов отчет	9

МЕЖДИНЕН ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА

НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЕН СИСТЕМЕН ОПЕРАТОР ЕАД

КЪМ 30.06.2016г.

1. УВОД

Основните приоритети в дейността на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) и през първо полугодие на 2016 год. бяха насочени към изпълнение на задълженията му, предвидени в Закона за енергетиката, включващи единното оперативно планиране, координиране и управление на електроенергийната система на Република България, съвместната работа на електроенергийната система с електроенергийните системи на други страни, осигуряване експлоатацията, поддръжката и надеждното функциониране на електропреносната мрежа, поддръжане и развитие на спомагателни мрежи, както и ремонтни дейности и услуги в областта на енергетиката. ЕСО ЕАД се стреми да повишава не само надеждността на преноса, но и икономическата ефективност при управление на активите като въвежда и използва най-съвременните методи за планиране, поддръжка и мониторинг.

2. ИСТОРИЯ, УЧРЕДЯВАНЕ И СЪЗДАВАНЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

Наименование, адрес и актуални данни по последна регистрация

„Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) е дружество, регистрирано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията, ЕИК 175201304, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Триадица“, бул. „Гоце Делчев“ №105. Дружеството е учредено за неопределен срок. Регистрирано е по Закона за данък върху добавената стойност.

Собственост и управление

Едноличен собственик на капитала на дружеството е „Български енергиен холдинг“ ЕАД (БЕХ ЕАД), регистрирано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията с ЕИК 831373560.

Органите на управление са: Общото събрание (едноличен собственик на капитала), Надзорен съвет и Управителен съвет.

Правата на едноличния собственик на капитала се упражняват от Съвета на директорите на БЕХ ЕАД.

Надзорният съвет на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД се състои от 3 лица.

Управителният съвет на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД е в състав от 3 члена, които се избират и освобождават от Надзорния съвет.

С Решение С-7/05.11.2015 г. на КЕВР на основание чл. 10, пар. 1 и 2 от Директива 2009/72/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО се определя като независим преносен оператор на електропреносната система на Р. България ЕСО ЕАД. Издаден е сертификат на ЕСО ЕАД за независимост на оператора на електропреносната мрежа.

Капитал

Собствения капитал на „ЕСО“ ЕАД към 30.06.2016 г. е 2 252 351 хил.лв., както следва:

- 66 043 хил. лв. – регистриран капитал;
- 2 120 146 хил. лв. – резерви;
- 66 162 хил. лв. – финансов резултат от минали и текущ периоди.

Предмет на дейност

Основните дейности съгласно издадена лицензия от ДКЕВР №Л-419-04/18.12.2013 година са:

- **пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа**

Дейността по пренос включва дейности по експлоатация, поддръжка, управление и развитие на електропреносната мрежа и осигурява непрекъснатост, надежност и ефективност на преноса и транзитирането на електрическа енергия.

- **управление на електроенергийната система (ЕЕС)**

Дейностите по управление на ЕЕС включват единно оперативно управление, координиране и управление, както и контрола на режима на работа на ЕЕС; управление (диспечирание) на преноса или транзитирането и трансформирането на електрическа енергия; поддръжане на баланс между производството и потреблението на електрическа енергия; осъществяване съвместна работа на електроенергийната система с електроенергийните системи на другите страни в съответствие с международни договори; предоставяне на равнопоставен достъп на ползвателите на мрежата за пренос и транзитиране на електрическа енергия; провеждане на търгове за студен резерв и/или двустранни договори за допълнителни услуги; сключване на сделки с операторите на съседни системи за взаимно компенсирание на презграничните потоци на електрическа енергия.

- **администриране на сделки с електрическа енергия и пазара на балансираща енергия**

Дейността включва поддръжане на регистри на лицата, сключили сделки на пазара на електрическа енергия; поддръжане на регистри на сключените договори на лицата, участващи на пазара на електрическа енергия; приемане, подреждане в приоритетни списъци по цена и технологични критерии и активиране на предложения и заявки за покупко/продажба на балансираща енергия.

- **измерване на електрическа енергия**

Дейността включва осигуряване и монтиране за сметка на ЕСО ЕАД на средствата за търговско измерване за всяко присъединяване на клиенти и производители на електрическа енергия към мрежата; поддръжка, отчитане, контрол и подмяна на средствата за търговско измерване на електрическа енергия; създаване, поддръжане и администриране на база данни за всички търговски участници, присъединени към електропреносната мрежа.

Численост на персонала

Списъчният състав на персонала към 30.06.2016 г. е 4 226 броя. Относителният дял на техническия персонал, ангажиран с основната дейност на дружеството, свързана с експлоатацията, поддръжката и надлежното функциониране на електропреносната мрежа, поддръжането и развитието на спомагателни мрежи, ремонтни дейности и услуги в областта на енергетиката, към края на първото полугодие на 2016 г. е най-висок – 64,20% /2 713 броя/, като тенденцията ще се запази и за бъдещи периоди, имайки предвид основната дейност на дружеството. Останалите групи, съгласно Националния класификатор на професиите и длъжностите са разпределени както следва:

- Ръководители 290 бр.;
- Специалисти 816 бр.;
- Помощен административен персонал 139 бр.;
- Персонал зает с услуги 1 бр.;

- Машинни оператори 138 бр.,
- Професии неизискващи специална квалификация 129 бр.;

Органи на управление:

Едноличен собственик на капитала е „Български енергиен холдинг“ ЕАД (БЕХ ЕАД).

Двустепенна форма на управление – Надзорен съвет и Управителен съвет.

Надзорният съвет /НС/ се състои от трима члена в състав:

1. Северин Въртигов – Председател на НС
2. Пламен Радонов – Член на НС
3. Константин Язов – Член на НС

Управителният съвет /УС/ се състои от трима члена, с мандат три години и е в състав:

1. Иван Йотов – Изпълнителен директор на ЕСО ЕАД и член на УС
2. Димитър Вълчанов – Председател на УС и Член на УС
3. Милко Милков – Член на УС

На основание чл.81 к, ал.2 от Закона за енергетиката и в съответствие с Устава на дружеството Надзорният съвет на ЕСО ЕАД избира отговорник по съответствието на дружеството. Отговорникът по съответствието на ЕСО ЕАД е Иво Атанасов.

Дружеството се управлява и представлява от управителния съвет.

Непосредственото, ежедневно ръководство се осъществява от изпълнителния директор, съобразно уредените от Устава на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД негови компетенции.

3. ПРЕГЛЕД НА СЪСТОЯНИЕТО НА ПАЗАРА

Създаването на конкурентен пазар на електрическа енергия и поэтапното му въвеждане изисква системните оператори да извършват редица допълнителни дейности към дейностите по управление на електроенергийната система и поддържане и развитие на преносните мрежи.

ЕСО ЕАД администрира пазара на балансираща енергия, като сключва договори с доставчиците на балансираща енергия, които разполагат с регулируеми агрегати и участват в поддържането на баланса между производството и потреблението на БЕС във всеки един момент, от една страна, и с координаторите на балансиращи групи и участници на самостоятелно балансиране, които подлежат на балансиране за отклоненията от направените прогнози в деня преди доставката, от друга страна. Съгласно изискванията на ПТЕЕ, ЕСО ЕАД извършва регистрация при отделни процедури и в отделни регистри, съответно на доставчиците на балансираща енергия от първично, вторично, третично регулиране и от активирани блокове от студен резерв и координатори на балансиращи групи. Регистрите са публични на интернет страницата на ЕСО ЕАД.

ЕСО ЕАД определя всеки месец, до 10-то число необходимата разполагаемост за допълни услуги на термичните централи за следващия месец, като заплащането е съгласно утвърдените разходи за допълнителни услуги от КЕВР за съответния регулаторен период. Разполагаемостта за студен резерв се договаря чрез търгове. Разходите за разполагаемост за допълнителни услуги и студен резерв се възстановяват чрез цената за достъп, а разходите за предоставената енергия за регулиране нагоре и регулиране надолу от доставчиците на

балансираща енергия, се прехвърлят в цените за енергиен недостиг и енергиен излишък на балансиращия пазар.

ЕСО ЕАД поддържа баланса между производството и потреблението, сигурността и качеството на доставките в ЕЕС като ползва балансиращата енергия, предоставена от диспечерируеми производствени и потребяващи обекти.

Пазарните сегменти, които влияят върху резултати на ЕСО ЕАД за първо полугодие на 2016 г. са:

- Пазар на електрическа енергия;
- Пазар на балансираща енергия;
- Пазар на допълнителни услуги в т.ч. на студен резерв;
- Търгове за предоставяне на преносна способност по междусистемните електропроводи.

От 01 юни 2014 г. е въведен почасов пазар по всички сделки с електрическа енергия и еднакви условия за балансиране на стандартните, специални и комбинирани балансиращи групи. Вече две години се отчитат данни за работата на пазара в изцяло пазарни условия и среда. Със стартирането на балансиращия пазар, ЕСО ЕАД определя за всеки период на сетълмент количествата, които участват в балансирането на ЕЕС, съответно и своите разходи.

Към м. юни 2016 г. са регистрирани 47 стандартни балансиращи групи, 14 специални и 13 комбинирани балансиращи групи, а крайните клиенти, сменили доставчика на електрическа енергия надхвърлят 25 000, от които 8 740 са клиенти с назначен от електроразпределителното дружество стандартизиран товаров профил. .

През м. април 2016 г., след разработване и публикуване на съответните инструкции, регистрацията на обекти със стандартизирани товаров профили (СТП) беше възобновена.

За периода от м. януари до м. юни 2016 г., продажбите на производителите по почасови графици са както следва:

- АЕЦ Козлодуй ЕАД – **7 453 387 MWh**;
- ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД – **3 550 607 MWh**;
- ТЕЦ Бобов дол ЕАД – **784 041 MWh**;
- ТЕЦ Марица 3 АД – **9 082 MWh**;
- ТЕЦ КонтурГлобал Марица Изток 3 АД – **1 211 420 MWh**;
- ТЕЦ ЕЙ и ЕС 3С Марица Изток 1 ЕООД – **1 231 888 MWh**.

Най-големи продажби към крайни клиенти, в стандартните балансиращи групи са регистрирани от следните координатори:

- ЧЕЗ Трейд България ЕАД;
- ЕВН Трейдинг Саут Ййст Юръп ЕАД;
- ЕНЕРГО-ПРО Енергийни услуги ЕООД.

От 01 юни 2014 г., пазарът на балансираща енергия е организиран на пазарен принцип, като доставчици на балансираща енергия са всички производители с регулируеми агрегати, както и обекти на потребители, изпълнили техническите изисквания на ЕСО ЕАД.

За периода от м. януари до м. юни 2016 г., . енергията за регулиране нагоре и надолу е както следва:

- Енергията за регулиране нагоре – **346 467 MWh**;

- Енергията за регулиране надолу – 412 138 MWh.

Цената на балансиращата енергия се определя по механизъм, регламентиран в Правилата за търговия с електрическа енергия и методика, неразделна част от тях, обн. в ДВ, бр.39 от 09 май 2014 г., изм. и доп. бр. 90 от 20 ноември 2015 г.

Средните цени за енергиен недостиг и енергиен излишък за периода от м. януари 2016 до м. юни 2016 са както следва:

Месец	Енергиен недостиг, лв./MWh	Енергиен излишък, лв./MWh
януари	201,78	10,37
февруари	236,17	10,90
март	172,83	13,03
април	179,28	14,01
май	167,43	20,61
юни	167,66	20,21

Пазарът на допълнителни услуги бе в съответствие с новите регулаторни решения за ценови период 2015/2016 г., според които КЕВР фиксира размера и разходите за допълнителни услуги, както и средно-претеглената цена за студен резерв.

С решение № Ц-27/31.07.2015 г. на КЕВР размерът на допълнителните услуги бе определен на 300MW, в т.ч. 100MW (намаление с 70MW спрямо предходния регулаторен период) за влиянието на ВЕИ. Те се разпределят между основните доставчици съобразно техническите им възможности и производствената програма.

Съгласно Заповед №РД-16-237/28.05.2015г. на Министъра на икономиката и енергетиката размерът на студения резерв бе определен на средно 500 MW (400 MW от април до септември и 600 MW от октомври до март). За обезпечаване на този резерв ЕСО ЕАД организира търгове, на които бяха спечелени и договорени всичките предложени количества разполагаемост за студен резерв от „Биовет“ АД, „ТЕЦ Марица 3“ АД, „ТЕЦ Марица Изток 2“ АД, ТЕЦ „Брикел“ (с ТГЗ), „Свилоза“ АД, „ТЕЦ Бобов дол“ ЕАД и „Топлофикация Русе“ ЕАД (с Блок 4 и ТГ6), като с това бяха изчерпани всички възможни количества резерв, които могат да се предлагат от тези централи. Поради затварянето на ТЕЦ „Варна“ в края на 2015 година, зимния период 2015/2016г. остана с необезпечени 89MW студен резерв.

През първото полугодие на 2016 г. ЕСО ЕАД проведе тръжни процедури за разпределяне и предоставяне на преносна способност за търговски обмени по междусистемните сечения на българската ЕЕС с ЕЕС на Румъния, Сърбия, Гърция, Македония и Турция.

Бяха организирани и проведени търгове, съгласно общи тръжни правила на българо-румънска, българо-гръцка и българо-сръбска граница, и за 50% от съгласуваните преносни способности за търговски обмени на българо-македонска и българо-турска граница.

На българо-румънска граница ЕСО ЕАД проведе дневните търгове за 100% от съгласуваната преносна способност за търговски обмени, а Transelectrica (Румъния) проведе годишните и месечните търгове. На българо-гръцка граница, дружеството провежда месечни търгове за 100% от съгласуваната преносна способност за търговски обмени, а IPTO (Гърция) провежда годишните и дневните търгове, както и администрира вторичния пазар за прехвърляне на ТПП. На българо-сръбска граница дружеството проведе годишните и месечните търгове, а EMS (Сърбия) проведе дневните търгове.

През първото полугодие на 2016 г. ЕСО ЕАД проведе и дневни търгове за неразпределени, неизползвани, върнати или отнети търговски права за пренос (ТПП) за междусистемните сечения със Сърбия, Македония и Турция.

За първото полугодие 2016 г. приходите на дружеството от дейността „търгове за преносна способност“ възлизат приблизително на 30,4 млн. лв. (без ДДС), което представлява намаление с 29 млн.лв спрямо първото полугодие на 2015 г.

4. ОРГАНИЗАЦИОННО - УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА

Действащата към момента организационно-управленска структура на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД е както следва:

На пряко подчинение на Управителния съвет са:

- Отдел „Вътрешен одит и контрол”
- Секретариат

На пряко подчинение на Изпълнителния директор са:

- Заместник изпълнителен директор
- Управление „Сигурност”
- Служител по ССИ и РКИ
- Централна лаборатория за енергетични масла.

На пряко подчинение на Заместник изпълнителен директор са:

- Управление „Правно” , в състава му се включват 3 отдела;
- Управление „Административно обслужване”, в състава му се включват 5 отдела;
- Отдел „Човешки ресурси“;
- Дирекция „Финанси и бюджет”, ръководи се от директор и зам.директори на дирекцията. В състава ѝ се включват 4 управления и 12 отдела;
- Дирекция „Пренос на ел.енергия”, ръководи се от директор и зам.директор на дирекцията. В състава ѝ се включват 3 управления, 10 отдела и 13 Мрежови експлоатационни райони на територията на страната;
- Дирекция „Централно диспечерско управление”, ръководи се от директор и зам.директор на дирекцията. В състава ѝ се включват 2 управления, 7 отдела и 4 териториални диспечерски управления;
- Управление „Обществени поръчки“, в състава му се включват 3 отдела;
- Управление „Логистика” , в състава му се включват 2 отдела;
- Отдел „Координация на проекти с привлечени средства“;
- Отдел „КЕЗБУТ“;
- Дирекция „Измерване, информационни и комуникационни технологии” ръководи се от директор и зам.директор на дирекцията. В състава ѝ се включват 3 управления и 9 отдела.

5. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА

Организация на дейността на дирекция Централно Диспечерско Управление

Дирекция ЦДУ осъществява централизирано оперативно управление, контрол и координиране на режимите на ЕЕС, съвместната паралелна работа с електроенергийните системи на другите страни от континентална Европа и организира пазара на електрическа

енергия. Координирано с ЦДУ, в страната работят четири териториални диспечерски управления (ТДУ), които управляват ЕЕС на своята територия.

ЦДУ осъществява дейностите по управление на ЕЕС, съгласно възложените чрез Закона за енергетика задължения за координиране, планиране и управление работата на ЕЕС.

Основните задачи, които се изпълняват, са:

- управление на ЕЕС в реално време;
- поддържане на баланса между производство и потребление на електроенергия в страната и планираните обменни мощности с ЕЕС на съседните страни;
- централизирано денонощно регулиране на напреженията в преносната мрежа при минимални загуби на активна енергия при пренос и трансформация;
- планиране работата на ЕЕС, развитието на преносната мрежа и производствените мощности;
- оценка на сигурността и прогнозиране на ограниченията;
- настройки, проверки и анализ действието на релейните защиты и противоаварийните автоматики в обектите от системно значение;
- определяне изискванията към регулиращите и управляващите системи на производителите от системно значение и организиране на системни изпитания;
- поддържане и изпълнение на защитен план и план за възстановяване;
- обмен на данни с другите системни оператори;
- краткосрочно прогнозиране на технологичните разходи в електропреносната мрежа и планирането им на месечна и годишна база;
- организиране на търгове за преносни способности;
- осигуряване на технически условия и реализация на плановете графици за пренос на договорени количества електроенергия между участниците на пазара;
- отчитане и съгласуване на реализираните обмени с електроенергия между българската ЕЕС и ЕЕС на съседни държави;
- определяне на техническите изисквания и условия за присъединяване на ползвателите на електропреносната мрежа;
- координиране ремонтната програма на междусистемните електропроводи с останалите оператори от югоизточна Европа;
- предоставяне на информация за състоянието, работата на ЕЕС и пазара на електроенергия на всички заинтересовани страни и институции.

1. Оперативно управление на ЕЕС, електрически и енергийни режими

Централизирано оперативно управление на ЕЕС, включва:

- регулиране на честотата и обменните мощности;
- регулиране на напреженията в преносната мрежа;
- оперативни превключвания за промяна конфигурацията на електрическата мрежа;
- координация на паралелната работа на ЕЕС на България с другите ЕЕС от електроенергийното обединение на ENTSO-E;
- противоаварийно управление на ЕЕС;
- възстановяване на устойчивата паралелна работа на ЕЕС след системни аварии;
- осигуряване равнопоставеност на ползвателите при достъпа им до преносната мрежа, като се спазват изискванията за качество на електрическата енергия;

За изпълнение на посочените по-горе системни услуги, се организира предоставянето на допълнителни услуги от ползвателите на електропреносната мрежа:

- резерв за първично регулиране на честотата;
- резерв за вторично регулиране на честотата и обменните мощности;

- въртящ и студен резерв за третично регулиране.

Режимите на работа на ЕЕС на България се основават на принципите за гарантиране сигурното, безопасно и ефективно функциониране на електроенергийната система, непрекъснатостта на снабдяването на потребителите с електрическа енергия, изпълнение изискванията на ENTSO-E и правилата за управление на електроенергийната система, при минимални загуби на активна енергия при пренос и трансформация.

Непрекъснато се контролира работата на управляващите и регулиращите системи в електрическите централи и системните автоматики в подстанциите. Периодично се организират и провеждат системни изпитания за проверка готовността на електрическите централи да предоставят допълнителни услуги и изпълнение на защитния план и плана за възстановяване.

2. Прогнозиране на електрическите товари, планиране на генериращите мощности и режима на работа на електроенергийната система

ЦДУ планира средносрочно и дългосрочно развитие на производствената подсистема и на електропреносната мрежа.

Планирането работата на ЕЕС е една от най-обемистите и отговорни дейности и включва:

- годишни разполагаемости и годишните престои на производствените агрегати по критерий за максимална надеждност и равномерна месечна адекватност и програма за общата разполагаемост и окончателната ремонтна програма, договорени с производителите на електроенергия;
- определяне състава на агрегатите в ЕЕС за следващия ден/дни на база търговските графици, необходимите допълнителни услуги, прогнозите за производство от ВЕИ и почасовия товар, въз основа на които се определя състава на агрегатите в ЕЕС за следващия ден/дни;
- планиране на студен резерв, резерв за първично, вторично и за третично регулиране и неговото използване;
- разполагаема пропускателна способност (NTC) по междусистемните електропроводи, във връзка с обмена на електроенергия с останалите страни от зоната на ENTSO-E.

При присъединяване на потребители, производители и обекти на разпределителните предприятия към преносната електрическа мрежа, ЦДУ участва в определяне изискванията и начина за присъединяване.

При изграждане на обекти със значителна мощност или при промени в конфигурацията на електропреносната мрежа, в ЦДУ се изследва потокоразпределението, статичната и динамичната устойчивост, граничните режими и изискванията към управляващите системи.

Размерът на допълнителната услуга "първично регулиране" се планира въз основа на задълженията, определени от подгрупата "System Frequency" при "System Operations Committee" на ENTSO-E.

Поддържането на напреженията в електропреносната мрежа в допустимите граници гарантира сигурната и безопасна работа на ЕЕС, техническите и икономическите характеристики на електрическите съоръжения, устойчивата работа на синхронните генератори и е условие за намаляване загубите при пренос и трансформация на електрическата енергия. Регулирането на напреженията се извършва централизирано чрез "График по напрежение", който се разработва, задава и контролира ежемесечно от ЦДУ.

Съществена част от планирането режима на работа на преносната електрическа мрежа, е подготовката на "Годишна ремонтна програма на мрежа 400 kV и 220 kV на ЕЕС на България".

Координиране ремонтната програма на междусистемните електропроводи от системните оператори от югоизточна Европа се осъществява от работна група "Annual Maintenance Schedule".

Оценка за очакваното максимално натоварване на ЕЕС, тесните места в преносната електрическа мрежа при нормални и ремонтни схеми и възможностите за регулиране на напреженията в допустимите граници с наличните технически средства се осъществява чрез планиране на зимен максимален режим. Той се изготвя от ЦДУ на базата на перспективен модел, включващ прогнозния баланс на генериращите мощности и сметите товари от контролните дни. Въз основа на този режим, се предлагат мероприятия за увеличаване преносната способност на електрическата мрежа и избягване на тесните места в нея.

За оценка сигурността и планиране режима на работа на преносната електрическа мрежа се използват изчислителни модели, като ежедневно се събира и обработва информация, както в рамките на ЦДУ, така и в рамките на ENTSO-E, съгласно процедурата за ежедневно прогнозиране на ограниченията в ЕЕС ден напред (DACF - Day Ahead Congestion Forecast). Като резултат от процедурата, се получава актуален модел за потокоразпределение, отразяващ състоянието на съседните и на Българската ЕЕС, който съдържа – топология, товар и генерация. Въз основа на този модел, се извършва ежедневна проверка на сигурността на работата на ЕЕС и спазването на критерия "n-1". Отделно се изготвят по 24 прогнозни модела (forecast) на българската ЕЕС за следващ ден, които се изпращат на сървъра на ETRANS в Laufenburg (Swissgrid - Switzerland).

3. Междусистемни обмени

ЦДУ събира графици за междусистемен обмен (така наречените „външни графици) на търговските участници, въз основа на които изготвя почасов график на презграничните обмени за контролната зона България и ги съгласува със системните оператори на съседните контролни зони (Румъния, Сърбия, Македония, Гърция и Турция).

ЦДУ изготвя и предоставя на координационен център Север в Brauweiler (Amprion GmbH) съгласувани с други контролни зони и блокове графици за почасови, обмени на електроенергия (внос и/или износ), контролира изпълнението на техническите условия по подписаните търговски, нетърговски, двустранни и многостранни договори за продажба и обмен на електроенергия.

ЦДУ отчита, контролира и съгласува физическите часови, денонощни и месечни обмени на електроенергия по всички междусистемни електропроводи (на държавна граница), със съответните системни оператори. Пресмята извънплановите обмени на електроенергия на българската ЕЕС при паралелна работа към синхронната зона на континентална Европа и изчислява и проверява компенсационните графици (програми) за тяхното компенсиране.

Дейностите по съгласуване на графици за междусистемен обмен, отчитането на физическите обмени с електроенергия и изчисляването на „неумишлените отклонения“ се извършват в съответствие с "Policy 2" (Scheduling and Accounting) от "Operation Handbook" на ENTSO-E и Правилата за търговия с електрическа енергия.

По данни от средствата за измерване и приведени към граница внос/износ на електроенергия за първото полугодие на 2016 г. в българската ЕЕС са постъпили 2 353 982 MWh електроенергия от съседните ЕЕС, а са изнесени 4 941 927 MWh.

Съгласуваният и деклариран търговски износ на електроенергия от България (електроенергия произведена в България и/или закупена от българския електроенергиен пазар), осъществен от търговските участници за първото полугодие на 2016 г. е 2 689 608 MWh, което представлява намаление с 49 % в сравнение с първото полугодие на 2016 г., когато този износ е бил 5 315 572 MWh.

4. Релейна защита

Друго важно направление от работата на ЦДУ е контрола и анализа на действието на релейните защиты и автоматиките в електропреносната мрежа. През първо полугодие на 2016 г. се извърши доставка на стенд в ЦДУ за настройка на релейни защиты и изпитване на различни типове релейни защиты за мрежа ВН.

5. Управление на ЕЕС в реално време

Управлението на ЕЕС в реално време включва:

- регулиране на честотата и обменните мощности;
- регулиране на напрежението и реактивните мощности;
- оперативни превключвания за промяна конфигурацията на електрическата мрежа;
- координация на паралелната работа на ЕЕС на България с другите ЕЕС от електроенергийното обединение на ENTSO-E.
- противоаварийно управление на ЕЕС;
- възстановяване устойчивата паралелна работа на ЕЕС след системни аварии.

В края на всеки ден се извършва оперативен анализ и регистрация на режимните показатели на ЕЕС.

В рамките на ENTSO-E, всяко тримесечие се изготвя доклад, в който се оценява работата на отделните контролни блокове по критерии: системна грешка за час (ACE) при нормална работа и смущения в системата, отклонения на честотата и междусистемните обмени от зададения график.

Оперативният персонал на ЦДУ и ТДУ използва модерна управляваща инфраструктура, включваща диспечерска управляваща система за реално време, телекомуникации и телемеханика в централите и подстанциите, които образуват автоматизираната система за диспечерско управление (АСДУ).

През първо полугодие на 2016 г. продължи усъвършенстването и адаптирането на въведената през 2012 г. нова SCADA/EMS система в ЦДУ към промените в ЕЕС и към промените в регулаторната рамка за либерализирания пазар на електроенергия. Продължи адаптирането и разширението на телекомуникационните възможности на SCADA/EMS в ТДУ.

6. Телекомуникационна мрежа, телемеханика и системи за автоматизация и управление на подстанции и непрекъсваемо захранване на апаратура за АСДУ

Телекомуникации

Телекомуникационната мрежа има сложна инфраструктура, обхващаща територията на цялата страна и включва устройства с различно предназначение и функционалност:

- Опорна телекомуникационна мрежа по оптични влакна, свързваща над 100 устройства за пренос;
- Мрежа за достъп, включваща над 100 устройства за достъп;

- Над 300 устройства за пренос на команди за ускорение на релейни защиты, част от които с разширени функции за пренос и на глас и данни;
- Радиорелейни мрежи тип „точка-точка“ и „точка-много точки“ в района на София;
- Класически PLC канали – над 450 с над 900 терминала от различни модели и поколения;
- Над 200 телефонни централи от различни модели и поколения;
- Система за наблюдение ACOL (Automatic Cut Off line) на качеството и целостта на оптичните трасета.

Напречните връзки в опорната мрежа, дават възможност за резервиране пътищата на информационни потоци между различните точки.

Така изградената интегрирана телекомуникационна мрежа осигурява необходимата свързаност за пренос на глас, данни и образ за оперативни, технологични/производствени и административни нужди между звената от структурите на ЕСО и НЕК, както и необходимата трансгранична свързаност между ЦДУ и диспечерските пунктове на енергийните системи на другите държави.

Телекомуникационната мрежа е основната среда, осигуряваща свързаността на системите, използвани за целите на:

- оперативното управление на ЕЕС;
- релейни защиты и пренос на команди за противоаварийна автоматика;
- осигуряване на WAN свързаност както между локалните мрежи на ЦДУ и ТДУ.

През първо полугодие на 2016 г., дейностите в частта телекомуникации включваха основно:

- Изграждане на WEB базирана система за отдалечен достъп до оперативна диспечерска информация;
- Обновяване на система за междусистемни обмени за предоставяне на информация на съседни оператори;
- Видеоконферентна система за връзка с ENTSO-E;
- Доставка на специализиран софтуер за изчисляване на настройки и създаване на база данни на релейни защиты в ЕЕС;
- Доставка на компютърна и периферна техника.

Телемеханика и системи за автоматизация на подстанции

През първо полугодие на 2016 г., дейностите в частта телемеханика и системи за автоматизация на подстанции включваха основно:

Модернизация и разширение на АСДУ:

- Доставени са модули за разширение функционалните възможности на РСМ30U;
- Доставена е апаратура за разширение функционалните възможности на устройството за релейна защита на три електропровода;
- Изпълнява се договор за Модернизация на системата за управление (NMS) на опорната ТК мрежа, който се очаква да приключи на 07.12.2016г.
- Доставени са четири броя стендове за настройка и изпитване на ТМ системи за дистанционно управление за четирите ТДУ.
- Доставена е апаратура за изграждане на системи за дистанционно управление на обекти в три подстанции в страната;

- Доставени RTU за две подстанции, които ще се въведат в експлоатация на до края на 2016 г.
- Доставен UPS за изграждане на резервирано електрозахранване в сградата на ТДУ Юг във връзка с изграждане на резервен център за оперативно управление и съхранение на данни.

Организация на дейността на Дирекция ”Пренос на електрическа енергия”

Дирекция ”Пренос на електрическа енергия” извършва дейностите по разширение, реконструкция, модернизация, експлоатация, поддръжка и осигуряване на надеждното функциониране на електропреносната мрежа, включително наличието на всички необходими допълнителни услуги, поддръжане и развитие на спомагателни мрежи, ремонтни дейности и услуги в областта на енергетиката.

1. Електропроводи

ЕСО ЕАД обслужва електропроводни линии с обща дължина от 15 235,96 км, в това число електропроводи 400 kV – 2 571,4 км, 220 kV – 2 704,2 км и 110 kV – 9 960,36 км.

Съгласно приетата инвестиционна програма на ЕСО ЕАД през I-во полугодие на 2016 г. са извършени инвестиционни дейности по следните електропроводни линии:

Електропроводи от общ европейски интерес:

- ВЛ 400 kV "Пловдив - МИ" ПО "ГРАНТ 036 А"
- ВЛ 400 kV "МИ - МИ 3"
- ВЛ 400 kV "МИ - Бургас"
- ВЛ 400 kV Марица Изток – Неа Санта
- ВЛ 400kV Добруджа - Бургас

Реконструкция и изграждане на нови ВЛ:

- Реконструкция на следните ВЛ: ВЛ 110 kV Бучино, ВЛ 110 kV Баланово, ВЛ 110kV Божур, ВЛ 220 kV Вит, ВЛ 110 kV Бохот, ВЛ 110 kV Свобода, ВЛ 110 kV Химик, ВЛ 110 kV Перперек, ВЛ 110 kV Арда, ВЛ 110 kV Преспа, ВЛ 110 kV Чая, ВЛ 110 kV Сокол, ВЛ 110 kV Магура, ВЛ 110 kV Доброселец

Ремонтни дейности.

През първо полугодие на 2016 г. са извършени ремонтни дейности по електропроводни линии, състоящи се в подмяна на: проводници, обтяжки и строително монтажни дейности.

2. Електрически подстанции

ЕСО ЕАД обслужва 297 електрически подстанции в това число: подстанции 750/400 kV – 1 бр., подстанции 400/220/110 kV – 7 бр., подстанции 400/110 kV – 7 бр., възлова подстанция 400 kV – 1 бр., 220/110 kV – 16 бр. и 265 броя подстанции 110/Ср.Н.

Съгласно приетата инвестиционна програма на ЕСО ЕАД през I-во полугодие на 2016 г. са извършени инвестиционни дейности на следните електрически подстанции:

Реконструкция и изграждане на нови подстанции:

- п/ст „Марица изток“ 400/220/110kV – Реконструкция на ОРУ 110kV

- п/ст „Марица изток“ 400/220/110kV – Въвеждане на АТ 401 и изграждане на пожарогасене
- п/ст „Марек“ 110/20kV - Реконструкция на ОРУ 110 kV
- п/ст „Добруджа“ 400/220/110kV - Реконструкция на ОРУ 110 kV с подмяна на съоръжения

Подстанции по „ГРАНТ 3“:

- п/ст „Пловдив“ 400/220/110 kV – Рехабилитация на ОРУ 220 kV
- п/ст „Шабла“ 110/20 kV – Реконструкция и разширение

Ремонтни дейности.

През I-во полугодие на 2016 г. са извършени ремонтни дейности, състоящи се в подмяна на прекъсвачи тип ММО, подмяна на вентилни отводи високо напрежение, подмяна на разединители, подмяна на измервателни трансформатори, подмяна на акумулаторни батерии, подмяна на напреженови трансформатори, ремонти на заземителни инсталации и др.

Организация на дейността на Дирекция „ИИКТ“

Дирекция „ИИКТ“ извършва цялостна поддръжка на измервателните системи, в т.ч. средства за измерване, измервателни вериги, спомагателни, комуникационни и сигнализационни вериги във всички обекти от електропреносната система.

През първо полугодие на 2016 г. са извършени Управление рехабилитации на системите за измерване на електрическа енергия, състоящи се във въвеждане в експлоатация на електромерни шкафове; рехабилитация на търговско измерване на електрическа енергия в няколко подстанции в страната; модернизация и реконструкция на система за дистанционно четене; рехабилитация на техническо мерене в тягова подстанция Речица; изграждане на контролно измерване.

Организация на дейността на Дирекция „Финанси и бюджет“

През първо полугодие на 2016 г. Дирекция „Финанси и бюджет“ ръководи, контролира и координира дейностите в изпълнение на:

- Икономическата и финансовата дейност на дружеството;
- Цялостната счетоводна отчетност на дружеството в съответствие с изискванията на МСС, МСФО и Закона за счетоводството;
- Отчетността на финансовите, разчетните и кредитни операции;
- Планиране и управление на финансовите ресурси, паричният оборот, кредитирането и валутните операции на дружеството;
- Изготвяне на анализ и участие в процеса по оценка и управлението на финансовия риск на дружеството;
- Дейността по изготвяне на икономически анализи на финансово-стопанската дейност на дружеството с цел разкриване на вътрешни резерви, предотвратяване на загуби, разхищения, злоупотреби и др.;
- Осигуряване на необходимите за стопанската дейност на дружеството финансови средства и рационалното им изразходване;

- Срочно и качествено изготвяне и изпълнение на бизнес програмата и бюджета на дружеството;
- Изготвяне на заявление за утвърждаване на нови цени по лицензията за новия регулаторен период, включващо финансово отчетна и прогнозна информация за дейността на дружеството по образци на Комисията за енергийно и водно регулиране;
- Администриране на сделки с електрическа енергия и пазара на балансираща енергия;
- Поддържане регистри на търговските участници, координаторите на балансиращи групи и доставчиците на балансираща енергия;
- Регистриране и архивиране на сключените от ЕСО ЕАД договори;
- Финансов контролинг на договорите от проведени обществени поръчки по реда на ЗОП и договори за присъединяване към електропреносната мрежа, договорите за мрежови услуги, сделките със системни услуги, балансираща енергия, търговски права за пренос и международни споразумения;

С цел ефективно и постоянно управление на просрочените вземания на ЕСО ЕАД с утвърждаване на новата структура се създаде Управление „Финансов контролинг“. Извършва се постоянен контрол свързан с текущите вземания на дружеството от клиенти и плащанията към доставчици на ЕСО ЕАД, както и предлагане на решения за предприемане на конкретни действия по възникналите проблеми при забава на плащания от длъжници на ЕСО ЕАД. Осъществява се контрол относно размера и срока на обезпеченията по договорите сключвани с ЕСО ЕАД, както и финансов контролинг преди плащане, относно изпълнението разпоредбите на конкретния договор и възможността за начисляване на неустойки/ санкции. В тази връзка бяха постигнати следните резултати:

- Събрани са ефективно за първо полугодие 2016 г., просрочени вземания от клиенти за достъп, пренос и балансираща енергия в размер на 2 558 958 хил. лв.;

В областта на привличането на средства от европейски фондове и програми за изпълнение на проекти, залегнали в бизнес програмата на ЕСО ЕАД и плана за развитие на електропреносната мрежа на Р България, през първото полугодие на 2016 година е реализирано следното:

- Привлечено е външно безвъзмездно финансиране от европейския „Механизъм за свързване на Европа“ за изграждане на електропровод 400 kV от п/ст Варна до п/ст Бургас в размер на 58 396 194 лева.
- Възстановени са средства от специалната сметка „Националния план за инвестиции“ в размер на 34 626 405, 91 лева за отчетени и одобрени инвестиционни проекти през 2015 година.
- Внесено е заявление в Министерство на енергетиката за възстановяване на средства от специалната сметка „Националния план за инвестиции“ за изпълнение на проект BG - 138- Въздушна линия 110 kV от п/ст „Айтос“ до п/ст „Карнобат“.

6. ФИНАНСОВ ОТЧЕТ И АНАЛИЗ

Финансов отчет

Общо реализираните приходи на дружеството за първо полугодие на 2016 г. са в размер на 341 501 хил.лв., в това число приходи от продажби са в размер на 287 694 хил.лв., други приходи от дейността 52 257 хил.лв и финансови приходи 1 550 хил.лв. Отчетен е съществен ръст на други приходи, дължащ се основно на приходи от договори за

присъединяване (изплатена дължима цена за присъединяване към електропреносната мрежа на ТЕЦ „Гълъбово“ собственост на „ЕИ и ЕС – ЗС Марица Изток 1“ ЕООД).

Общо отчетените разходи на дружеството за периода са 295 326 хил.лв., в това число финансови разходи 251 хил.лв.

Финансовият резултат за първо полугодие на 2016 г. преди данъци и друг всеобхватен доход е печалба в размер на 46 175 хил.лв. и след отчетени разходи за данъци върху дохода за годината, печалбата е намалена на 41 807 хил.лв.

Дейност управление на електроенергийната система

Приходите от дейността по управление на електроенергийната система (УЕС) са в размер на 150 990 хил.лв., в това число приходи от продажби, в размер на 147 825 хил.лв., други приходи от дейността 3 010 хил.лв. и финансови приходи 155 хил.лв.

Разходите за тази дейност са 118 820 хил.лв., в това число финансови разходи 28 хил.лв.

Финансовият резултат от тази дейност е печалба в размер на 32 170 хил.лв.

Дейност пренос на електрическа енергия

Приходите от дейността пренос са в размер на 190 511 хил.лв., в това число приходи от продажби са в размер на 139 869 хил.лв., други приходи от дейността са 49 247 хил.лв. и финансови приходи 1 395 хил.лв.

Разходите за тази дейност са 176 506 хил.лв., в това число финансови разходи 223 хил.лв.

Финансовият резултат от тази дейност е печалба в размер на 14 005 хил.лв.

Отчетен резултат от действащите за периода утвърдени цени за достъп до и пренос през електропреносната мрежа

Отчетеният резултат от действащите в периода цени за достъп е **печалба в размер на 5 375 хил.лв.** формирана, както следва:

- приходи от цена достъп в размер на 22 238 хил.лв.;
- приходи от търгове за преносна способност взети предвид при ценообразуването в размер на 19 144 хил.лв.;
- приходи от цена достъп от ВЕИ в размер на 10 557 хил.лв.;
- разходи за управление на електроенергийната система в размер на 32 134 хил.лв.;
- условно-постоянни разходи в размер на 14 430 хил.лв.

Отчетеният резултат от действащите в периода цени за пренос е **загуба в размер на 32 429 хил.лв.** формирана, както следва:

- приходи от цена пренос в размер на 139 869 хил.лв.;
- приходи от реактивна енергия взети предвид при ценообразуването в размер на 1 611 хил.лв.;
- технологични разходи в преносната мрежа в размер на 29 069 хил.лв.;
- условно-постоянни разходи в размер на 144 840 хил.лв. (в т.ч. амортизации 52 522 хил.лв., ремонт и ДПП 11 941 хил.лв.)

Въпреки по-високата утвърдена цена за пренос и цена за достъп дължима от производители от ВЕИ в сила от 01.08.2015 г., като краен резултат от прилагането на

действащите в периода цени за пренос и достъп за първо полугодие на 2016 г. е отчетена загуба в размер на 27 053 хил.лв.

Анализ на финансовите резултати

Анализът на основните финансови показатели е изготвен на базата на данните от отчета за финансовото състояние за първо полугодие на 2016 г. и за същия период на предходната отчетна година.

ПОКАЗАТЕЛИ	Януари – Юни 2015 г.	Януари – Юни 2016 г.
Показатели за рентабилност		
Коефициент на рентабилност на приходите от продажби	0,0879	0,1230
Коефициент на рентабилност на собствения капитал	0,0122	0,0186
Коефициент на рентабилност на пасивите	0,0663	0,0905
Коефициент на капитализация на активите	0,0103	0,0154
Показатели за ефективност		
Коефициент на ефективност на разходите	1,0942	1,1365
Коефициент на ефективност на приходите	0,9139	0,8799
Показатели за ликвидност		
Коефициент на обща ликвидност	3,5894	6,1705
Коефициент на бърза ликвидност	3,4675	5,9758
Коефициент на незабавна ликвидност	2,5360	4,9031
Коефициент на абсолютна ликвидност	2,5360	4,9031
Показатели за финансова автономност		
Коефициент на финансова автономност	5,4390	4,8780
Коефициент на задлъжнялост	0,1839	0,2050
Коефициент на финансиране на дълготрайните активи	1,0991	1,1774
Коефициент на финансиране на краткотрайните активи	7,9218	5,5254

Коефициентите на финансовите показатели за рентабилност за първите шест месеца на 2015 г. и 2016 г. са положителни величини и са определени на база финансовите резултати, за 2015 г. - печалба след данъци в размер на 26 838 хил.лв., а за 2016 г. - печалба в размер на 41 807 хил.лв.

Коефициентът на рентабилност на приходите от продажби показва, че на всеки 1 лев приход дружеството е реализирало печалба в размер на 0,1230 лв., спрямо реализираната печалба от 0,0879 лв. за същия период на 2015 година.

Коефициентът на рентабилност на собствения капитал показва увеличение от 0,0122 към 30.06.2015 г. на 0,0186 към 30.06.2016 г., като увеличението е в резултат на по-високия финансов резултат за 2016 г.

Коефициентът за общата ликвидност, който показва финансовата стабилност на дружеството е положителна величина и нараства от 3,5894 към 30.06.2015 г. на 6,1705 в отчета към 30.06.2016 г.

Към 30.06.2016 г. коефициентът за абсолютна ликвидност е 4,9031 и показва увеличение спрямо същия период на предходната година, където този коефициент е бил 2,5360, което се дължи на по-високите парични наличности в края на юни 2016 г.

Финансовата независимост на дружеството от кредитори (коефициент за финансова автономност) е 4,8780 и се понижава спрямо същия период на 2015 г., когато този коефициент е бил 5,4390. Това се дължи на два противоположни ефекта:

- от една страна увеличението собствения капитал в края на отчетния период, в резултат на реализираната печалба.
- от друга страна в резултат на увеличението на нетекущите задължения на дружеството, основно от отсрочено финансиране и отсрочени приходи.

Коефициентът на задлъжнялост на дружеството за периода е 0,2050 и бележи увеличение спрямо същия период на 2015 г., когато коефициентът е 0,1839. Отчетените стойности на показателя за разглеждания период са в резултат отново на увеличението на нетекущите задължения на дружеството, основно от отсрочено финансиране и отсрочени приходи.

Коефициентите за ефективността на разходите и приходите също показват положително развитие. Срещу 1 лв. разход дружеството получава приход от 1,14 лв., което представлява печалба от 0,14 лв. В сравнение с предходния период срещу 1 лв. разход дружеството е получавало приход от 1,09 лв. и е реализирало печалба от 0,09 лв.

Преглед на рисковете, на които е изложен ЕСО ЕАД

Политиката на Дружеството за управление на риска е развита така, че да идентифицира и анализира рисковете, с които се сблъсква Дружеството, да установява лимити за поемане на рискове и контроли, да наблюдава рисковете и съответствието с установените лимити. Тези политики подлежат на периодична проверка с цел отразяване на настъпили изменения в пазарните условия и в дейността на Дружеството.

Одит комитетът на Дружеството следи как ръководството осигурява съответствие с политиките за управление на риска, и преглежда адекватността на рамката за управление на риска по отношение на рисковете, с които се сблъсква Дружеството. Одит комитетът на Дружеството използва помощта на Вътрешния одит. Вътрешният одит се занимава както с планирани, така и с изненадващи прегледи на контролите и процедурите за управление на риска, резултатите от които се докладват на Одит комитета.

Кредитният риск за ЕСО ЕАД се състои във вероятността от реализация на финансова загуба в ситуации, при които клиент или страна по финансов инструмент не успеят да изпълнят своите договорни задължения. Кредитният риск за дружеството произтича от вземания от клиенти.

Ръководството на дружеството прилага политика за оценяване на кредитния риск, като извършва текущо наблюдение, анализ и оценка на клиентите със значителен кредитен риск. При прилагането на кредитна политика, ЕСО ЕАД анализира всеки нов клиент поотделно за кредитоспособността преди да предложи стандартните условия за плащане и доставка. Прегледът на Дружеството включва външни оценки, когато е възможно, а в някои случаи банкови референции.

По отношение на останалите търговски вземания, Дружеството не е изложено на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти. Търговските вземания се състоят предимно от клиенти в националния енергиен сектор.

Дружеството начислява обезценка, която представлява неговата приблизителна оценка за възникнали загуби по отношение на търговските и други вземания. Обезценката се извършва специфично индивидуално за всеки клиент.

Вземанията на Дружеството към 30.06.2016 г. са от клиенти свързани лица в групата на БЕХ и клиенти, извън системата на група БЕХ. Вземанията от свързани лица са в размер на 6 449 хил.лв, а останалите текущи вземания са в размер на 76 431 хил.лв. Ръководството счита, че кредитният риск съществува и в условията на задълбочаващата се икономическа криза е твърде възможно някои от клиентите да изпаднат във временни затруднения и това да доведе до невъзможност за своевременни плащания.

За обезпечаване на вземанията си по търговските договори за трансграничен капацитет, за предоставяне на мрежовите услуги „достъп” и „пренос” до/през електропреносната мрежа и за балансираща енергия, дружеството получава от участниците в търговете за предоставяне на търговското право за пренос и контрагентите по договорите за балансиране, достъп и пренос обезпечения под формата на парични депозити или банкови гаранции.

В срока по чл. 63, ал.1 от Закона за банковата несъстоятелност ЕСО ЕАД е предявило по съдебен ред през 2015 г. вземанията си от КТБ АД – в несъстоятелност, като същите вземания са прехвърлени от „Други вземания” в „Съдебни вземания”. В изпълнение на решение по т.І.9.2 от Протокол № 11-2016 от 01.03.2016 г. на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД, ЕСО ЕАД е начислило обезценка в размер 1 091 хил. лв, представляващо 20 % от признатото съдебно вземане от 5 456 хил. лв към 31.12.2015 г. Към първо полугодие на 2016 г. няма промяна в счетоводното отразяване на тези вземания.

Ликвиден риск се състои във вероятността дружеството да не е в състояние да изпълни своите финансови задължения, когато те станат изискуеми. Политиката на дружеството е чрез планиране на паричните потоци да осигури необходимия ликвиден ресурс, за да се посрещнат настъпилите задължения при нормални или стресови условия, без да се реализират неприемливи загуби и без да се излага на риск репутацията на дружеството.

Ликвидният паричен ресурс на Дружеството се осигурява основно от предоставяне на мрежовите услуги достъп до електропреносната мрежа и пренос на електрическа енергия (от 04.02.2014г.) по регулирани цени и приходи от предоставено търговско право за пренос по междусистемните връзки със съседните мрежови оператори.

Дейността на ЕСО ЕАД е изцяло регулирана, поради което решенията на Комисията за енергийно и водно регулиране и определената от комисията ценова рамка водят до определени ликвидни рискове, изразяващи се в невъзможност за заплащане на разходи за разполагаемост за студен резерв и допълнителни услуги, разходи за електрическа енергия за покриване на технологичните разходи, свързани с пренос през електропреносната мрежа и разходи за ремонт и поддръжка на електропреносната мрежа, спрямо генерираните приходи от достъп и пренос до/през електропреносната мрежа.

С решение № Ц-33/14.09.2012г. на ДКЕВР са определени, считано от 18.09.2012 година, временни цени за достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи, които следва да бъдат заплащани ежемесечно на ЕСО ЕАД и електроразпределителните дружества от производителите на електрическа енергия /ЕЕ/ от възобновяеми източници /ВИ/. По множеството жалби депозиранни от производители от ВЕИ срещу това решение, Върховният административен съд /ВАС/ в петчленен състав, като последна инстанция отменя отделни части от него в периода месец юни – август 2013 г. С последващо решение № Ц-6/13.03.2014г. ДКЕВР определя окончателна цена за достъп до електропреносната мрежа в размер на 2,45 лв./МВтч за производителите на електрическа енергия, произведена от

слънчева или вятърна енергия, която се изкупува по преференциални цени. Наред с това комисията приема решение № КМ-1/13.03.2014г., с което определя компенсаторни мерки за периода на действие на временните цени за достъп, а именно от 18.09.2012г. до 12.03.2014г. За производителите, които произвеждат електрическа енергия от енергийни източници, различни от вятър и слънце, компенсаторният механизъм предвижда, операторът на съответната мрежа да им възстанови в пълен размер събраните суми в изпълнение на решение №Ц-33/14.09.2012г. По отношение на останалите производители, за които има влезли в сила съдебни решения за отмяна на решение № Ц-33/14.09.2012г. на ДКЕВР, комисията не определя компенсаторен механизъм, **като посочва, че за тях съществува възможността да предявят гражданско-правни искове срещу операторите на съответните мрежи за неоснователно обогатяване.**

При съобразяване с горното и изложеното в цитираното писмо на КЕВР, с протоколни решенията на Управителен съвет (УС) и Надзорен съвет (НС) на ЕСО ЕАД беше възложено да се предприемат действия във връзка с отмяната на Решение № Ц-33/14.09.2012 г. на ДКЕВР (сега КЕВР), като с тези решения бяха определени условията за провеждане на преговорите с ВЕИ производителите за уреждане на финансовите взаимоотношения с тях. Още през 2015 г. бяха проведени преговори с всички ВЕИ производители и се подписаха спогодби (споразумения) за уреждане окончателно на отношенията, произтичащи или свързани с отмяна на решение № Ц-33/14.09.2012 на КЕВР. Преговорите продължиха и през първо полугодие на 2016 г. и като резултат за периода:

- са издадени фактури за достъп и покриване на разходи и съдебни разноски на обща стойност 613 288,88 лева;

- са възстановени на ВЕИ производители суми в размер на 14 353 599,42 лева.

Дружеството системно предприема мерки за подобряване на ликвидността си независимо от развитието на пазара на електрическа енергия и регулаторната рамка определена от Комисията за енергийно и водно регулиране. Дружеството, е в готовност при необходимост да предприеме нужните мерки за гарантиране на оперативната си ликвидност с цел осигуряване сигурността на електропреносната система.

Пазарен риск е риска, който при промяна на пазарни цени, валутни курсове, лихвени проценти или цени на капиталови инструменти, доходът на Дружеството или стойността на инвестициите ѝ ще бъдат засегнати. Целта на управлението на пазарния риск е да се управлява и контролира експозицията на пазарния риск с приемливи параметри, като се оптимизира възвращаемостта на всеки един проект.

Валутен риск, за дружеството не съществува валутен риск, налице са сделки с чужда валута, за разплащането на които се осъществява от валутната сметка в евро на дружеството.

Ценови риск за Дружеството е свързан с дейността по лицензията за пренос на електрическа енергия и включва цената за достъп до електропреносната мрежа, цената за пренос на електрическа енергия и микса от цени за закупуване на разполагаемост за студен резерв и допълнителни услуги.

Цената за достъп и пренос се определят от Комисията за енергийно и водно регулиране по метода на ценово регулиране “Норма на възвръщаемост на капитала” (разходи плюс), който се прилага за ценови период от 01.07. на текущата година до 30.06. на следващата година. Утвърдените от комисията цени, заедно с реализираните количества електрическа енергия, пряко определят приходите от дейността.

Ценовият риск за дружеството е във връзка с действащата ценова/регулаторна рамка съгласно постановените административни актове на КЕВР, оказващи съществено влияние върху финансовото състояние на оператора.

Цените за достъп до електропреносната мрежа и пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа се образуват въз основа на утвърдените необходими годишни приходи и утвърденото прогнозно количество електрическа енергия, доставено в електропреносната и електроразпределителните мрежи за продажба и пренос за съответния регулаторен или ценови период.

В модела на ценообразуване е предвидено определяне от страна на КЕВР на пределна стойност на разходите за студен резерв, с цел прилагане на тръжна процедура от страна на системния оператор за максимално ефективно формиране необходимия студен резерв за гарантиране сигурността на снабдяването. Това е свързано с намаляване на разходи, които се отразяваха в цената за достъп до електропреносната мрежа.

Лихвен риск е риск от неблагоприятни промени на лихвените ставки. Дружеството не е осчетоводявало финансови активи или пасиви с фиксирана или плаваща лихва по справедлива стойност отчитана през печалби или загуби в отчета за доходите, както и дружеството не е страна по деривативи като хеджиращи инструменти по модела за хеджиране на справедлива стойност или като спекулативни позиции. Следователно промяната на лихвените проценти към датата на баланса не предизвиква печалби или загуби.

7. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА

Инвестиционната програма на дружеството за 2016 г. е изготвена и утвърдена с цел изпълнение на задачите на ЕСО ЕАД в следните основни направления:

- изпълнение на десетгодишния план за развитие на преносната мрежа;
- участието на дружеството в националния план за инвестиции;
- необходимост от поэтапна подмяна на електротехническо оборудване, транспортни средства и специализираната механизация в незадоволително техническо състояние с изтекъл експлоатационен ресурс;
- необходимост от подмяна на морално и физически остарели апаратура, инструменти и компютърна техника;
- необходимост от закупуване на програмно-технически средства и информационни технологии и съответните лицензи, свързани с оперативното управление на ЕЕС и електроенергийния пазар;

Източници на финансиране на Инвестиционната програма на ЕСО ЕАД са:

- собствени средства получени от амортизационни отчисления за дълготрайните активи на дружеството;
- Националният план за инвестиции (НПИ) 2013-2020;
- Фондът за извеждане от експлоатация на блокове на АЕЦ "Козлодуй" ;
- Европейският финансов инструмент „Механизъм за свързване на Европа“, съгласно Регламент 347/2013 за изграждане на трансевропейската енергийна инфраструктура.

Разчетът за изпълнение на обекти от Инвестиционната програма на ЕСО ЕАД за 2016 г. е утвърден с Протокол от заседание на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД и е в размер на 102 260 хил. лв. в това число:

- финансиране със собствени средства - 97 040,0 хил. лв.
- финансиране с привлечени средства - 5 220,0 хил. лв.

През отчетния период извършените разходи от ЕСО ЕАД са в размер на 26 908,2 хил. лв., които представляват 26,3% от разчета.

8. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РЕМОНТНА ПРОГРАМА

Разчетът за изпълнение на обекти от Ремонтната програма на ЕСО ЕАД за 2016 г., е утвърден с Протокол от заседание на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД и е в размер на 25 000 хил. лв.

През отчетния период извършените разходи от ЕСО ЕАД са в размер на 9 274,8 хил. лв, от които 113,2 хил. лв. за аварийни ремонти.

За планови ремонти извършените разходи са в размер на 9 161,6 хил. лв., което представлява 36,6 % от годишния разчет за планови ремонти.

9. ЗНАЧИМИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

Значимите събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване са както следва :

С решение Протокол № 30-2016/14.05.2016 г. СД на БЕХ ЕАД взема решение за увилачаване на капитала на ЕСО ЕАД с 24 314 300 лева по реда на чл.197 от Търговския закон чрез издаване на 24 314 300 нови обикновени акции с право на глас с номинална стойност в размер на 1 лев всяка. В изпълнение на цитираното решение се изменя чл.10, ал.1 от Устава на ЕСО ЕАД, както следва:

- капиталът на дружеството е в размер на 90 356 823 лева и е изцяло записан и внесен;
- капиталът на дружеството е в размер на 90 356 823 броя обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност в размер на 1 лев всяка;

В изпълнение на горното решение е възложено:

- на изпълнителния директор на БЕХ ЕАД да подпише и измени устава на ЕСО ЕАД от името на едноличния собственик;
- на изпълнителния директор на ЕСО ЕАД да предприеме необходимите действия за вписване на новите обстоятелства в Търговския регистър, да организира издаването на временно удостоверение за новите акции в съответствие с Устава на дружеството, както и съответното вписване в книгата на акционерите.

Действията по изпълнение на решенията по Протокол № 30-2016/14.05.2016 година СД на БЕХ ЕАД се извършват, при условие, че бъде получено разрешение от Министъра на енергетиката на Република България, на основание чл.20, ал.2, т.12 от устава на БЕХ ЕАД.

С Протокол №Е-РД-21-33/24.06.2016 година Министъра на енергетиката на Република България разрешава на БЕХ ЕАД да увеличи капитала на ЕСО ЕАД като запише и придобие цялата нова емисия акции в размер на 24 314 300 броя обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност в размер на 1 лев всяка, като промяната на капитала бъде отразена в чл.10, ал.1 от Устава на ЕСО ЕАД и съответните обстоятелства бъдат вписани в Търговския регистър.

Увеличението на капитала на ЕСО ЕАД е вписано в търговския регистър на 07.07.2016 г.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
ИВАН ЙОТОВ

Румен Пешев
Зам. Изпълнителен Директор
пълномощник на изп. директор
съгласно пълномощно рег.№ 4011 / 11.05.2015
на нотариус В. Василева № 320 на Нот. Камара

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО АКЦИОНЕРИТЕ НА „ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЕН СИСТЕМЕН ОПЕРАТОР“ ЕАД

Доклад върху междинния финансов отчет

Ние извършихме одит на приложения междинен финансов отчет на „ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЕН СИСТЕМЕН ОПЕРАТОР“ ЕАД, включващ отчет за финансовото състояние към 30 юни 2016 г. и отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчет за промените в собствения капитал, отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и съкратено оповестяване на съществените счетоводни политики и другите пояснителни приложения.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този междинен финансов отчет, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане и за такъв вътрешен контрол, който то счита, че е необходим, за да позволи изготвянето на междинен финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или на грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този междинен финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания от наша страна, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко междинният финансов отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени в междинния финансов отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения в междинния финансов отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на междинния финансов отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганата счетоводна политика и разумността на счетоводните приблизителни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне в междинния финансов отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

В резултат на това, удостоверяваме, че по Наше мнение междинния финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на „ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЕН СИСТЕМЕН ОПЕРАТОР“ ЕАД за периода приключващ към 30 юни 2016г., както и за неговите финансови резултати от дейността и за паричните потоци за периода, завършващ тогава, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане.

Параграф за обръщане на внимание

Без да квалифицираме нашето мнение, обръщаме внимание, че към 30.06.2016г. Дружеството разполага с вземания от КТБ АД в размер на 5 456 хил.лв, за които съществува несигурност относно тяхното получаване.

В срока по чл. 63, ал.1 от Закона за банковата несъстоятелност ЕСО ЕАД е предявило по съдебен ред през 2015 г. вземанията си от КТБ АД – в несъстоятелност. С решение по т.1.9.2 от Протокол № 11-2016 от 01.03.2016 г. на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД, е одобрено прилагането на единен подход за обезценяване на вземанията на дружествата от групата на БЕХ ЕАД от КТБ АД – в несъстоятелност. Подходът предвижда в годишните финансови отчети за 2015 г. на дружествата от групата да бъде осчетоводена обезценка в размер на 20 % от стойността на признатите вземания. В изпълнение на горесцитираното решение, ЕСО ЕАД е начислило обезценка в размер 1 091 хил. лв.

Ние не сме в състояние да определим надеждно вероятността и стойността на вземането, което може да не бъде възстановено.

Доклад върху други законови изисквания

Съгласно изискванията на чл. 38, ал. 4 от Закона за счетоводството, изразяваме и мнение относно Междинния доклад за дейността. Ние извършихме преглед на неконсолидирания доклад за дейността за периода приключващ към 30 юни 2016г., изготвен от ръководството на „ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЕН СИСТЕМЕН ОПЕРАТОР“ ЕАД. Междинния доклад за дейността е разработен в съответствие с изискванията на чл. 33, ал. 1 и 2 от Закона за счетоводството. Отговорността за изготвянето на този доклад се носи от Ръководството.

По наше мнение неконсолидираната финансова информация, представена в междинния доклад на ръководството за дейността, за периода приключващ към 30 юни 2016г., съответства във всички съществени аспекти на финансовата информация, която се съдържа в годишния неконсолидиран финансов отчет за същия отчетен период.

СОП „РСМ България“ ООД

Управител:

ИЗАБЕЛА ДЖАЛЪЗОВА

Регистриран одитор, отговорен за одита:

ИЗАБЕЛА ДЖАРЪЗОВА

**28 юли 2016 година
гр. София, България**

Междинен съкратен отчет за финансовото състояние

<i>В хиляди лева</i>	Бележка	30 юни 2016	31 декември 2015
Нетекущи активи			
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	6	2,232,224	2,260,583
Нематериални активи	7	5,109	5,450
Активи по отсрочени данъци			
Обща сума на нетекущите активи		2,237,333	2,266,033
Текущи активи			
Материални запаси		15,040	13,090
Търговски вземания и други вземания	8	75,152	118,238
Предплащания за текущи активи	9	1,279	783
Вземания от свързани предприятия	19	6,449	9,997
Данъци за възстановяване			248
Парични средства и парични еквиваленти	10	378,836	290,997
Обща сума на текущи активи		476,756	433,353
Общо активи		2,714,089	2,699,386

Бележките на страници 10 до 31 са неразделна част от този финансов отчет.

**Междинен съкратен отчет за финансовото състояние
(продължение)**

В хиляди лева

	Бележка	30 юни 2016	31 декември 2015
Капитал и резерви			
Акционерен капитал	11	66,043	66,043
Резерви	11	392,538	388,695
Преоценъчен резерв	11	1,708,502	1,708,542
Допълнителни резерви ф. „Специален”	11	19,106	19,106
Неразпределена печалба/(загуба)	11	66,162	53,553
Обща сума на капитал и резерви		2,252,351	2,235,939
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Пасиви по отсрочени данъци		147,430	151,553
Отсрочени приходи	12	141,572	129,304
Отсрочено финансиране	13	77,271	77,367
Задължения за обезщетения при пенсиониране		15,662	14,597
Обща сума на нетекущи пасиви		381,935	372,821
Текущи пасиви			
Задължения към свързани предприятия	19	17,894	22,595
Аванси по присъединяване към ЕПМ	14	535	535
Търговски задължения	14	17,737	24,657
Други краткосрочни задължения	15	30,497	24,249
Задължения за данъци	16	6,227	1,879
Задължения за обезщетения при пенсиониране		1,593	1,386
Отсрочени финансиране	13	3,072	2,525
Отсрочени приходи	12	4	769
Провизии	-	2,244	12,031
Обща сума на текущи пасиви		79,803	90,626
Общо пасиви		461,738	463,447
Общо капитал и пасиви		2,714,089	2,699,386

Бележките на страници 10 до 31 са неразделна част от този финансов отчет.

Иван Йотов

Румен Пешев

Жулиета Печеникова

Изпълнителен Директор

Изпълнителен Директор

Главен Счетоводител

пълномощник на изп. директор

съгласно пълномощно рег. № 4011 / 11.05.2015

Съгласно независим одиторски доклад: Камара

Изабела Джалъзова

Управител

СОП „РСМ България” ООД

**Междинен съкратен отчет за печалбата или загубата и другия
всеобхватен доход**

към 30 юни 2016

В хиляди лева

	Бележка	2016	2015
Приходи от продажби		287,694	282,502
Други приходи от дейността		52,257	22,858
Всичко приходи		339,951	305,360
Коректив за разходи за придобиване на машини, имоти съоръжения и оборудване	-	2,589	1,512
Разходи за електрическа енергия на балансиращ пазар		(72,788)	(63,223)
Технологични разходи по преноса		(31,443)	(19,138)
Материали		(5,686)	(3,733)
Външни услуги		(25,441)	(19,834)
Разходи за закупена разполагаемост		(32,134)	(41,498)
Амортизации		(55,819)	(56,048)
Разходи за възнаграждения на наети лица		(44,357)	(43,468)
Разходи за социално осигуряване и надбавки		(27,467)	(28,601)
Други разходи за дейността		(2,508)	(1,994)
Обезценка на дълготрайни активи		-	(194)
Себестойност на продадените активи		(65)	(205)
Промени в салдата на незавършено производство	-	44	98
Резултат от оперативна дейност		44,876	29,034
Финансови приходи		1,550	968
Финансови разходи		(251)	(308)
Нетни финансови разходи		1,299	660
Печалба преди данъци		46,175	29,694
Приходи/(разходи) за данъци		(4,368)	(2,856)
Нетна печалба за периода		41,807	26,838

Бележките на страници 10 до 31 са неразделна част от този финансов отчет.

**Междинен съкратен отчет за печалбата или загубата и другия
всеобхватен доход (продължение)**

към 30 юни 2016

<i>В хиляди лева</i>	Бележка	2016	2015
Друг всеобхватен доход			
<i>Компоненти, които няма да бъдат впоследствие рекласифицирани в печалбата или загубата:</i>			
Преценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване			280,073
Преценки на задължение по план с дефинирани доходи		(1,081)	(1,310)
Данъчни ефекти, свързани с тези компоненти			(28,007)
Друг всеобхватен доход за периода, нетно от данъци		(1,081)	250,756
Общо всеобхватен доход за периода		40,726	277,594

Бележките на страници 10 до 31 са неразделна част от този финансов отчет.

Иван Йотов

Изпълнителен директор

Румен Пешев

Зам. Изпълнителен Директор
пълномощник на изп. директор

Съгласно независим одиторски доклад:
на нотариус В. Вавилева № 920 на Нот. Камара

Жулиета Печеникова

Главен счетоводител

Изабела Джалъзова

Управител

СОП „РСМ България” ООД

**Междинен съкратен отчет за промените в собствения капитал
към 30 юни 2016**

Всички суми са представени в '000 лв.

	Акционен капитал	Процентни резерви	Законови резерви	Допълнителни резерви ф. "Специален"	Резерв от преоценки по план.с дефинирани доходи	Други резерви	Неразделена печалба/ (Непокрита загуба)	Общо собствен капитал
Салдо към 01.01.2015 г.	66 043	1 457 124		19 106	(2 499)	389 551	(6 835)	1 922 490
Увеличение (намаление) чрез прехвърляне между процентния резерв и неразпределена печалба, нето от данъци		(4)					4	
Други изменения в собствения капитал			1 963				(1 963)	
Сделки със собствениците		(4)	1 963				(1 959)	-
Печалба за годината							26 838	26 838
Друг всеобхватен доход:								
Преценка на имоти, машини и съоръжения		280 073						280 073
Преоценки на нетния пасив по план с дефинирани доходи					(1 310)			(1 310)
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход		(28 007)						(28 007)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		252 066			(1 310)			250 756
Общо всеобхватен доход за годината		252 066			(1 310)		26 838	277 594
Салдо към 30 юни 2015 г.	66 043	1 709 186	1 963	19 106	(3 809)	389 551	18 044	2 200 084

Междинен съкратен отчет за промените в собствения капитал(продължение)

Всички суми са представени в '000 лв.

	Акционен капитал	Преоценъчни резерви	Законови резерви	Допълнителни резерви ф."Специален"	Резерв от преоценки по план.с дефинирани доходи	Други резерви	Неразпределена печалба/ (Непокрита загуба)	Общо собствен капитал
Салдо към 01.01.2016 г.	66 043	1 708 542	1 963	19 106	(4 208)	389 552	54 941	2 235 939
Увеличение (намаление) чрез прехвърляне между преоценъчните резерв и неразпределена печалба, нето от данъци		(40)					40	
Изплатени дивиденди							(24 314)	
Други изменения в собствения капитал			6 312				(6 312)	
Сделки със собствениците		(40)	6 312				(30 586)	-
Печалба за годината							41 807	41 807
Друг всеобхватен доход:								
Преоценка на имоти, машини и съоръжения								
Преоценки на нетния пасив по план с дефинирани доходи					(1 081)			(1 081)
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход								
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци					(1 081)			(1 081)
Общо всеобхватен доход за годината					(1 081)		41 807	40 726
Салдо към 30 юни 2016 г.	66 043	1 708 502	8 275	19 106	(5 289)	389 552	66 162	2 252 351

Румен Пещев
Зам. Изпълнителен Директор

Пълномощник на изп. директор

Съгласно вана Йотова-Иванова, изготвена от Изпълнителен Директор

на нотариуса В. Варялева № 320 на Народно-судиторско Печеновско

Жулиета Печеникова Главен Счетоводител

Заверил съгласно одиторски доклад:
28 JUL 2016
Съгласно независим одиторски доклад:
Изабела Джалъзова
Управител
Р.С.М. България ООД
Регистриран одитор
RSM Bulgaria Ltd

Междинен съкратен отчет за паричните потоци към 30 юни 2016

В хиляди лева	Бел.	30 юни 2016	31 декември 2015
Парични потоци от оперативна дейност			
Парични постъпления от клиенти, в т.ч.:		449,889	281,314
парични постъпления от свързани лица – група БЕХ		13,067	7,242
Парични плащания на доставчици, в т.ч.:		(234,862)	(96,280)
парични плащания към свързани лица – група БЕХ		(117,584)	(74,281)
Парични плащания на персонал		(65,340)	(50,466)
Плащания за корпоративен данък		(6,105)	0
Плащания за други данъци и такси		(21,362)	(28,741)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		122,220	105,827
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Закупуване на имоти, машини, съоръжения и оборудване		(11,675)	(5,949)
Постъпления от продажба на машини, съоръжения и оборудване		60	4 065
Получени лихви		1,548	964
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		(10,067)	(920)
Финансова дейност			
Изплатени дивиденди		(24,314)	0
Паричен поток от финансова дейност		(24,314)	0
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти		87,839	104,907
Парични средства и еквиваленти към началото на		290,997	119,314
Парични средства и еквиваленти в края на годината		378,836	224,221

Бележките на страници 10 до 31 са неразделна част от този финансов отчет.

Иван Йотов

Изпълнителен Директор

Румен Пешев
Зам. Изпълнителен Директор

пълномощник на изп. директор

Съгласно независим одиторски доклад № 4011 / 11.05.2016

съгласно публичен одиторски доклад на нотариус В. Василева № 320 на Нот. Камбѝв

Жулиета Печеникова

Главен Счетоводител

Изабела Джалъзова

Управител

СОП „РСМ България“ ООД

Бележки към междинния съкратен финансов отчет

1. Статут и предмет на дейност.....	10
2. База за изготвяне	16
3. Счетоводна политика и промени през периода	13
4. Функционална валута и валута на представяне.....	14
5. Използвани приблизителни оценки и преценки.....	14
6. Имоти, машини, съоръжения и оборудване	16
7. Нематериални активи.....	22
8. Търговски вземания	23
9. Други вземания.....	24
10. Пари и парични еквиваленти.....	24
11. Капитал и разарви	24
12. Приходи за бъдещи периоди	25
13. Отсрочено финансиране	274
14. Търговски задължения.....	24
15. Други задължения	24
16. Задължения за данъци.....	25
17. Счетоводна политика и промени през периода	26
18. Условни задължения	27
19. Свързани лица.....	27
20. Събития след датата на баланса	311
21. Функционална валута и валута на представяне.....	31

1. Статут и предмет на дейност

Електроенергийният системен оператор осъществява единното оперативно планиране, координиране и управление на електроенергийната система на Република България, съвместната работа на електроенергийната система с електроенергийните системи на други страни, осигурява експлоатацията, поддръжката и надеждното функциониране на електропреносната мрежа, поддържането на спомагателни мрежи, както и ремонтни дейности и услуги в областта на енергетиката. Компанията осъществява транзит на електроенергия по националната мрежа и организира пазар на електрическа енергия.

При паралелната работа в ENTSO-E, ЕСО ЕАД като основен партньор на Балканския регион, се стреми да повишава не само надеждността на преноса, но и икономическата ефективност при управление на активите като въвежда и използва най-съвременните методи за планиране, поддръжка и мониторинг.

Електроенергийен системен оператор” ЕАД (ЕСО ЕАД) е дружество, регистрирано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията, ЕИК 175201304, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Триадица”, бул. „Гоце Делчев” №105. Дружеството е учредено за неопределен срок. Регистрирано е по Закона за данък върху добавената стойност.

Едноличен собственик на капитала на дружеството е “Български енергиен холдинг” ЕАД (БЕХ ЕАД), регистрирано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията с ЕИК 831373560.

Органите на управление са: Общото събрание (едноличен собственик на капитала), Надзорен съвет и Управителен съвет. Правата на едноличния собственик на капитала се упражняват от Съвета на директорите на БЕХ ЕАД.

Управителният съвет на независимия преносен оператор е в състав от трима членове с тригодишен мандат. Членовете на Управителния съвет се избират и освобождават от Надзорния съвет. Решенията на Надзорния съвет за избор, както и информация за условията, които уреждат мандата, продължителността и прекратяването му се изпращат на ДКЕВР. Управителният съвет взема решения, свързани с текущите дейности на оператора на електропреносната мрежа, управлението на мрежата и дейностите, необходими за изготвянето на 10-годишния план за развитие на мрежата, както и решава други въпроси, предоставени в негова компетентност от закона или устава на ЕСО ЕАД.

Надзорният съвет на независимия преносен оператор приема решенията, които могат съществено да повлияят върху стойността на активите на оператора на преносна мрежа, включително решенията, свързани с одобряването на годишните финансови планове, нивото на задължнялост на оператора на преносна мрежа и обвързващи общото събрание на оператора решения, относно размера на дивидентите, които се разпределят между акционерите, както и други въпроси, предоставени в негова компетентност от закона или устава на ЕСО ЕАД. Членовете на Надзорния съвет на независимия преносен оператор се избират от общото събрание на акционерите. Надзорният съвет е в състав от трима членове, като за избора им се уведомява Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР).

С протокол № 71-2013 година Съветът на директорите на БЕХ ЕАД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на НЕК ЕАД и ЕСО ЕАД взема решение за преобразуване чрез отделяне от НЕК ЕАД на част от имуществото му, представляващо съвкупност от правата и задълженията му, свързани с дейността „пренос на електрическа енергия” и преминаването му към ЕСО ЕАД в качеството му на приемащо дружество.

С решение № Р-205 от 18.12.2013 година ДКЕВР (сега КЕВР):

1. Разрешава на НЕК ЕАД преобразуване чрез отделяне от НЕК ЕАД на част от имуществото му, представляващо съвкупност от правата и задълженията му, свързани с дейността „пренос на електрическа енергия” и преминаването му към ЕСО ЕАД в качеството му на приемащо дружество;

2. Прекратява лицензия №Л-147-04/17.12.2004 година за дейността „пренос на електрическа енергия”, издадена на НЕК ЕАД;
3. Издава на ЕСО ЕАД лицензия №Л-419-04/18.12.2013 година за извършване на дейността „пренос на електрическа енергия” за срок от 35 години;
4. Прекратява лицензия №Л-221-17/28.12.2006 година за дейността „управление на електроенергийната система”, издадена на ЕСО ЕАД.

Решението на ДКЕВР е съобразено със ЗЕ, който въвежда изискванията на Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година, относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия за отделяне на независим преносен оператор, който да е собственик на електропреносната мрежа и да извършва дейността „пренос на електрическа енергия”. Така са осигурени предпоставки за спазване на целите и принципите на ЗЕ за качествено и сигурно задоволяване потребностите на обществото от електрическа енергия при гарантиране защитата на живота и здравето на гражданите, собствеността, околната среда, сигурността на доставките, интересите на потребителите и националните интереси и създаването и развитието на конкурентен и финансово стабилен енергиен пазар.

Съгласно изискванията на ЗЕ, ЕСО ЕАД е собственик на активите, свързани с дейността по пренос на електрическа енергия, включително на преносната мрежа, има собствена идентичност, отделно седалище, персонал и ползва самостоятелно необходимото му оборудване и правни, счетоводни и информационни услуги. ЕСО ЕАД разполага с всички човешки, технически, физически и финансови ресурси, необходими за извършване на дейността по пренос на електрическа енергия. Дружеството има право да взема решения, независимо от вертикално интегрираното предприятие по отношение на активи, необходими за функционирането, поддръжката или развитието на преносната мрежа, както и правомощия да предлага обвързващи общото събрание решения, относно набиране на средства на капиталовия пазар чрез заем или увеличаване на капитала.

През 2015 г. приключи успешно откритото производство от 2014 г. по сертифициране на ЕСО ЕАД като независим оператора на електропреносната мрежа, представляващо стратегическа цел за дейността на дружеството. С Решение С-7/05.11.2015 г. на КЕВР на основание чл. 10, пар. 1 и 2 от Директива 2009/72/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО, чл. 21, ал. 1, т. 27, чл. 81а, ал. 6 от ЗЕ, както и чл. 96, ал. 3 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, се определя като независим преносен оператор на електропреносната система на РБ ЕСО ЕАД. Издаден е сертификат на ЕСО ЕАД за независимост на оператора на електропреносната мрежа.

Капитал

„ЕСО ЕАД е с капитал 66 042 523 (словом: шестдесет и шест милиона нула четиридесет и две хиляди петстотин двадесет и три) лева, разпределен в 66 042 523 (словом: шестдесет и шест милиона нула четиридесет и две хиляди петстотин двадесет и три) поименни акции с номинална стойност 1 лев всяка една. Капиталът е изцяло внесен, както следва:

- 57 847 195 (словом: петдесет и седем милиона осемстотин четиридесет и седем хиляди сто деветдесет и пет) лева - непарична вноска – недвижими имоти и активи;
- 2 482 167 (словом: два милиона четиристотин осемдесет и две хиляди сто шестдесет и седем) лева, чрез превръщане на част от неразпределената печалба за 2008 година;
- 5 660 561 (словом: пет милиона шестстотин и шестдесет хиляди петстотин шестдесет и един) лева, чрез превръщане на част от неразпределената печалба за 2010 година;
- 52 600 (словом: петдесет и две хиляди и шестстотин) лева, чрез превръщане на част от неразпределената печалба за 2011 година.

Предмет на дейност

Основните дейности са:

- **пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа**

На дружеството е издадена лицензия от ДКЕВР №Л-419-04/18.12.2013 година за срок от 35 години, която включва дейности по експлоатация, поддръжка, управление и развитие на електропреносната мрежа и осигурява непрекъснатост, надежност и ефективност на преноса и транзитирането на електрическа енергия. Дейността по пренос на електрическа енергия е всеобщо предлагана услуга, която се управлява от електроенергийния системен оператор.

- **управление на електроенергийната система (ЕЕС)**

Дейностите по управление на ЕЕС включват единно оперативно управление, координиране и управление, както и контрола на режима на работа на ЕЕС; управление (диспечериране) на преноса или транзитирането и трансформирането на електрическа енергия; поддържане на баланс между производството и потреблението на електрическа енергия; осъществяване съвместна работа на електроенергийната система с електроенергийните системи на другите страни в съответствие с международни договори; предоставяне на равнопоставен достъп на ползвателите на мрежата за пренос и транзитиране на електрическа енергия; провеждане на търгове за студен резерв и/или двустранни договори за допълнителни услуги; сключване на сделки с операторите на съседни системи за взаимно компенсиране на презграничните потоци на електрическа енергия.

- **администриране на сделки с електрическа енергия и пазара на балансираща енергия**

Дейността включва поддържане на регистри на лицата, сключили сделки на пазара на електрическа енергия; поддържане на регистри на сключените договори на лицата, участващи на пазара на електрическа енергия; приемане, подреждане в приоритетни списъци по цена и технологични критерии и активиране на предложения и заявки за покупко/продажба на балансираща енергия; прилагане на методика за изчисляване и определяне на цени на балансираща енергия за всеки период на сетълмент; контрол върху финансовата обезпеченост на сделките с балансираща енергия.

- **измерване на електрическа енергия**

Дейността включва осигуряване и монтиране за сметка на ЕСО ЕАД на средствата за търговско измерване за всяко присъединяване на клиенти и производители на електрическа енергия към мрежата; поддръжка, отчитане, контрол и подмяна на средствата за търговско измерване на електрическа енергия; създаване, поддържане и администриране на база данни за всички търговски участници, присъединени към електропреносната мрежа.

ЕСО ЕАД е пълноправен член на Европейската мрежа на системните оператори за пренос на електричество (ENTSO-E) и осъществява синхронната работа с останалите ЕЕС от Европа в съответствие с "Operation Handbook" на ENTSO-E въз основа на принципите на взаимната изгода, солидарност и взаимна помощ при аварийни ситуации за гарантиране на сигурно, качествено и ефективно снабдяването на потребителите с електрическа енергия.

2. База за изготвяне

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския Съюз (ЕС).

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния и Надзорния съвет на ЕСО ЕАД на 27 юли 2016 г.

- а) Финансовият отчет е изготвен на принципа на действащо предприятие, който допуска че Дружеството ще може адекватно да посреща и да погасява задълженията си в нормалния ход на дейността по отчетените стойности във финансовия отчет. Дружеството оперира в регулирана

среда, има издадена лицензия за срок от 35 години за извършване на “пренос на електрическа енергия”, с права и задължения за дейността координатор на “специална балансираща група” ефективна от 04.02.2014г. В тази връзка ръководството на Дружеството е предприело мерки да обоснове и защити ценови равнища пред ДКЕВР по лицензионната си дейност, така че да има адекватни ресурси да продължи своето оперативно съществуване в обозримото бъдеще.

3. Счетоводна политика и промени през периода

Този междинен съкратен финансов отчет е изготвен съгласно приетата счетоводна политика в последния годишен финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2015 г. с изключение на прилагането на новите стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са задължителни за прилагане за първи път от финансовата година, започваща на 1 януари 2016 г.

Дружеството не е извършвало промени в счетоводната си политика във връзка с прилагането на всички нови и/или ревизирани МСФО, които са ефективни за текущия отчетен период, започващ на 1 януари 2016 г., тъй като през периода не е имало обекти или операции, които са засегнати от промените и измененията в МСФО. Ефектът от промените в МСФО за дружеството е единствено във въвеждане на нови и разширяване на съществуващи оповестявания и представяне на финансовите отчети без това да се отразява върху сумите, отчетени в тях. Към датата на одобрение за издаване на настоящия междинен съкратен финансов отчет са направени изменения и подобрения в действащи стандарти, както следва:

3.1. Стандарти и разяснения, влезли в сила в текущия отчетен период

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти и приети за прилагане от Европейската комисия, които имат ефект върху междинния финансов отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане за годишния период, започващ на 1 януари 2016 г.:

Изменение на МСС 27 „Индивидуални финансови отчети” – Метод на собствения капитал в самостоятелни финансови отчети – приети от ЕС на 18 декември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Изменение на МСС 1 „Представяне на финансови отчети” – Инициатива за оповестяване - приети от ЕС на 18 декември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (цикъл 2012-2014)”, произтичащи от годишния проект за подобрения в МСФО (МСФО 5, МСФО 7, МСС 19 и МСС 34) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки - приети от ЕС на 15 декември 2015 г. (промените ще бъдат прилагани за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.).

Изменение на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” и МСС 38 „Нематериални активи” – Изясняване на допустимите методи за амортизация - приети от ЕС на 2 декември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Изменение на МСФО 11 „Съвместни споразумения” – Счетоводно отчитане на придобиване на участия в съвместна дейност - приети от ЕС на 24 ноември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Изменение на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” и МСС 41 „Земеделие” – Земеделие: Плододайни растения - приети от ЕС на 23 ноември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

3.2. Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Ръководството счита, че е подходящо да се оповести, следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), но все още не са одобрени за прилагане от

Европейската комисия и съответно, не са взети предвид при изготвянето на междинния финансов отчет на Дружеството. Датите на влизане в сила ще зависят от решенията за одобрение за прилагане на Европейската комисия.

МСФО 9 „Финансови инструменти” – в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018г.;

МСФО 14 „Разчети за регулаторни отсрочени сметки” – ЕК реши да не започва процеса по утвърждаване на този междинен стандарт и да чака окончателния му вариант;

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” – започващи на или след 1 януари 2018 г.;

МСФО 16 „Лизинг” – в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019г.;

Промени в МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети”, МСФО 12 „Оповестяване на дялове в други предприятия” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” – Инвестиционни дружества: Прилагане на изключения при консолидация;

Промени в МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” – Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие - отложен за неопределен период;

Промени в МСС 12 „Данъци върху дохода” – Признаване на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби – в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017 г.;

Промени в МСС 7 „Отчет за паричните потоци” – Инициатива за оповестявания, в сила за годишни периоди от 1 януари 2017 г.;

Разяснение на МСФО 15 “Приходи от договори с клиенти” – в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.;

Промени в МСФО 2 “Плащане на базата на акции” - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.;

4. Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), която е функционалната валута на Дружеството. Цялата финансова информация представена в лева е закръглена до хиляда, освен когато е посочено друго.

5. Използване на приблизителни оценки и преценки

При изготвянето на този финансов отчет, ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики на Дружеството и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите. Реалният резултат може да бъде различен от тези приблизителни оценки.

Приблизителните оценки и основните допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на приблизителните оценки се признава проспективно.

(а) Преценки

Информация за критични преценки, направени при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху признатите суми във финансовия отчет, се съдържа в следните бележки:

- Бележка 8 - Оповестяваща търговски вземания.

(б) Несигурност в допусканията и оценките

Информация за несигурност в допусканията и оценките, за които има значителен риск да доведат до съществени корекции в следващата финансова година, се съдържа в следните бележки:

- Бележка 18 – условни задължения.

Справедливи стойности

Някои от счетоводните политики и оповестявания на Дружеството изискват оценка на справедливи стойности за финансови и за не-финансови активи и пасиви.

Значими въпроси, свързани с оценките, се докладват на Одит комитета на Дружеството.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Дружеството използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, могат да се категоризират в различни нива от йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

Повече информация за допусканията, направени при оценка на справедливите стойности, е включена в следните бележки:

- Бележка 6 – Имоти, машини и съоръжения.

6. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

В хиляди лева

	Земи и сгради	Машини, съоръжения и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар и други	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
--	---------------	---------------------------------	----------------------	----------------------------	-------------------------------	------

Баланс към 1 януари 2015	153,894	2 096,656	19,096	1,694	49,820	2 321,160
Придобивания	-	-	-	-	41,764	41,764
Трансфер	1,533	31,428	0,000	0,048	-33,009	0,000
Преценка -увеличение резерв	6,178	290,737	0,331	-	-	297,246
Преценка -намаление резерв	-0,473	-16,736	-	-	-	-17,209
Преценка -увеличение приход	0,000	-	-	-	-	0,000
Преценка -намаление разход	-0,178	-0,030	-	-	-	-0,209
Преценка отписване отч. ст.	-6,646	-249,822	-2,586	-	-	-259,053
Отписвания	-0,006	-0,921	-0,208	-0,054	-0,269	-1,458
Баланс към 31 декември 2015	154,302	2 151,312	16,634	1,688	58,306	2 382,242
Отчетна стойност						
Баланс към 1 януари 2016	154,302	2 151,312	16,634	1,688	58,306	2 382,242
Придобити ДМА-преобразуване						
Придобити активи	-29	-261	-4	-18	26,151	26,151
Отписани активи	121	20 514	6,821	9	-27,334	-27,646
Трансфери						27,465
Баланс към 30 юни 2016	154,394	2 171,565	23,451	1,679	57,123	2 408,212

Баланс към 1 януари 2015	6,845	248,594	16,055	1,611	0	273,105
<i>Преоценка - намаление отч. Ст.</i>	-6,646	-249,822	-2,586	-	-	-259,053
Годишна амортизационна квота	2,442	104,451	1,618	0,035	-	108,547
Отписани	0,000	-0,723	-0,163	-0,053	-	-0,939
Баланс към 31 декември 2015	2,642	102,500	14,923	1,593	0	121,659
Баланс към 1 януари 2016	2,642	102,500	14,923	1,593		121,659
Годишна амортизационна квота	1,279	52,807	509	15		54,610
Отписани	-1	-259	-4	-17		-281
Баланс към 30 юни 2016	3,290	155,047	15,428	1,591		175,988
Балансова стойност						
Към 1 януари 2016	151,661	2 048,812	1,711	0,095	58,306	2 260,583
Към 30 юни 2016	150,475	2 016,517	8,023	0,087	57,123	2 232,224

Бележки към финансовия отчет**6. Имоти, машини, съоръжения и оборудване (продължение)****Преценка на имоти машини и съоръжения**

С ефективна дата 30 юни 2015 г. е извършена преценка на земи и сгради, машини, съоръжения и оборудване, специализирани транспортни средства, за които е избран модела за последваща оценка по справедлива стойност.

Оценката на нетекущите активи е извършена от независим лицензиран оценител. Оценката е извършена в съответствие със Закона за независимите оценители, Стандартите за бизнес оценяване и действащото към датата на изготвяне на доклада приложимо законодателство в Република България.

Оценката на нетекущите активи е извършена като за земи и административни сгради е приложен метода на пазарните сравнения (аналози), докато за всички останали активи е приложен метода на вещната стойност. В допълнение преценената стойност на активите оценени по метода на вещната стойност е тествана за обезценка, с оглед определяне дали преценената стойност е възстановима. В резултат на теста за обезценка не е възникнала необходимост от намаление на преценената стойност.

За нуждите на оценката са използвани различни информационни източници:

- Общо икономическа информация;
- Индекси за изменения на валутни курсове;
- Извършено проучване и информация за пазара на недвижими имоти, реализирани сделки и наеми за района, в който се намира оценявания имот;
- Собствена база от данни на лицензирания оценител и други допускания и ограничаващи условия.

За земите са използвани сравними пазарни цени на терени, които са коригирани с коефициенти за отчитане на: изграденост и състояние на прилежащата инфраструктура, транспортен достъп и наличие на път, големина и делимост, действително и възможно застрояване и използване.

Преценката на машини, съоръжения, оборудване и транспортна техника със специално предназначение от независим лицензиран оценител.

За извършената оценка на нетекущи активи, е направен анализ на следните фактори:

- оценка на техническото състояние
- натоварване/фактически капацитет
- инвестиционна стойност
- коефициенти на годност – физически, технологичен, икономически

Бележки към финансовия отчет**6. Имоти, машини, съоръжения и оборудване (продължение)****Активи без документи за собственост**

Към 30.06.2016 г. в ЕСО ЕАД са налице недвижими имоти на 561 позиции дълготрайни материални активи по счетоводни регистри без документ за собственост. На база счетоводни данни недвижимите имоти, собственост на „ЕСО“ ЕАД без документи за собственост са с балансова стойност към 30.06.2016 година в размер на 6 900 728,95 лева, в това число стъпки по електропроводи в размер на 1 371 638,59 лв. Недвижимите имоти без документи за собственост са прехвърлени от „НЕК“ ЕАД по счетоводните регистри на „ЕСО“ ЕАД на основание, вписано в търговския регистър на 04.02.2014 година Решение с Протокол №71-2013 на „БЕХ“ ЕАД за преобразуване. Недвижимите имоти без документ за собственост по МЕР и в ЦУ са както следва:

- Недвижими имоти без документ за собственост в ЦУ на „ЕСО“ ЕАД – 4 позиции с балансова стойност 2 198 368,96 лв.
- Недвижими имоти без документ за собственост в МЕР София град – 6 позиции с балансова стойност 290 086,51 лв.
- Недвижими имоти без документ за собственост в МЕР София област – 119 позиции с балансова стойност 786 419,55 лв.
- Недвижими имоти без документ за собственост в МЕР Благоевград – 27 позиции с балансова стойност 153 048,29 лв.
- Недвижими имоти без документ за собственост в МЕР Монтана – 42 позиции с балансова стойност 88 409,40 лв.
- Недвижими имоти без документ за собственост в МЕР Плевен – 44 позиции с балансова стойност 114 810,00 лв.
- Недвижими имоти без документ за собственост в МЕР Горна Оряховица – 44 позиции с балансова стойност 203 822,01 лв.
- Недвижими имоти без документ за собственост в МЕР Русе – 17 позиции с балансова стойност 121 576,80 лв.
- Недвижими имоти без документ за собственост в МЕР Шумен – 42 позиции с балансова стойност 141 800,59 лв.
- Недвижими имоти без документ за собственост в МЕР Варна – 59 позиции с балансова стойност 123 967,55 лв.
- Недвижими имоти без документ за собственост в МЕР Бургас – 72 позиции с балансова стойност 1 953 124,50 лв.
- Недвижими имоти без документ за собственост в МЕР Стара Загора – 10 позиции с балансова стойност 540 728,14 лв.
- Недвижими имоти без документ за собственост в МЕР Хасково – 34 позиции с балансова стойност 44 935,00 лв.
- Недвижими имоти без документ за собственост в МЕР Пловдив – 41 позиции с балансова стойност 139 631,55 лв.

Заложени активи

Към 30 юни 2016 дружеството не е заложило имоти, машини, съоръжения като обезпечение по свои задължения.

Бележки към финансовия отчет

7. Нематериални активи

В хиляди лева	Патенти и лицензи			Разходи за придобиване	
	Софтуер	Други	на ДМА	Общо	
Отчетна стойност					
Баланс към 1 януари 2015	6,076	20,816	2,070	0,000	28,962
Отписани	(225)	(20)	(3)		(576)
Трансфер	1,704	1,276	322	(3,301)	0
Новопридобити				3,301	
Баланс към 31 декември 2015	7,555	22,072	2,388	0,000	32,015
Баланс на 01 януари 2016	7,555	22,072	2,388	0,000	32,015
Придобити	0,000		0,000	868	868
Отписани	(6)	(2)	(17)	0	(25)
Трансфери	155	713	322	(868)	(0)
			0,000		
Салдо към 30 юни 2016	7,704	22,873	2,371	0,000	32,858
Амортизации и загуби от обезценка					
Баланс към 1 януари 2015	(3,892)	(18,796)	(1,740)		(24,428)
Амортизация за годината	620	1,571	195		2,385
Отписани	(225)	(20)	(3)		(248)
Баланс към 31 декември 2015	4,286	20,347	1,931	0,000	26,565
Баланс на 1 януари 2016	4,286	20,347	1,931	0,000	26,565
Годишна амортизационна квота	624	479	106		1,209
Отписани	(6)	(2)	(17)		(25)
Баланс към 30 юни 2016	4,904	20,824	2,021	0,000	27,749
Балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2016	3,268	1,725	0,457	0,000	5,450
Салдо към 30 юни 2016	2,800	1,958	0,350	0,000	5,109

Обезпечение

Към 30 юни 2016 дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечение по свои задължения.

Бележки към финансовия отчет

8. Търговски вземания

<i>В хиляди лева</i>	Бел.	2016	2015
Търговски вземания		9,908	68,835
Търговски вземания от клиенти достъп и реактивна		35,402	10,958
Търговски вземания от клиенти балансиращ пазар		9,699	12,544
Присъдени и съдебни вземания		29,439	35,354
Обезценка на търговски вземания		(9,296)	(9,453)
		<u>75,152</u>	<u>118,238</u>

Експозицията на дружеството спрямо рисковете от промяна на лихвените проценти и анализ на чувствителността на финансовите активи и пасиви са оповестени в бележка 17 *Финансови инструменти*.

9. Други вземания

<i>В хиляди лева</i>	2016	2015
Предплащания	1,279	783
Други вземания	1,279	783
ДДС за възстановяване		248
	<u>0</u>	<u>248</u>

Съдебни вземания – парични средства в Корпоративна Търговска Банка (КТБ)

В срока по чл. 63, ал.1 от Закона за банковата несъстоятелност ЕСО ЕАД е предявило по съдебен ред през 2015 г. вземанията си от КТБ АД – в несъстоятелност, като същите вземания са прехвърлени от „Други вземания” в „Съдебни вземания”. С решение по т.І.9.2 от Протокол № 11-2016 от 01.03.2016 г. на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД, беше одобрено прилагането на единен подход за обезценяване на вземанията на дружествата от групата на БЕХ ЕАД от „Корпоративна търговска банка „ АД – в несъстоятелност. Подходът предвижда в годишните финансови отчети за 2015 г. на дружествата от групата да бъде осчетоводена обезценка в размер на 20 % от стойността на признатите вземания. В изпълнение на горесцитираното решение, ЕСО ЕАД е начислило обезценка в размер 1 091 хил. лв, представляващо 20 % от признатото съдебно вземане от 5 456 хил. лв към 31.12.2015 г.

Бележки към финансовия отчет

10. Парични еквиваленти

В хиляди лева

	Бел.	2016	2015
Парични средства в каса лева		21	1
Парични средства в каса във валута		15	15
Парични средства по банкови сметки		378,800	290,981
		378,836	290,997

11. Капитал и резерви

ЕСО" ЕАД е с капитал 66 042 523 (шестдесет и шест милиона четиридесет и две хиляди петстотин двадесет и три) лева, разпределен в 66 042 523 (шестдесет и шест милиона четиридесет и две хиляди петстотин двадесет и три) поименни акции с номинална стойност 1 лев всяка една. Капиталът е изцяло внесен от „НЕК" ЕАД, както следва:

- 57 847 195 (петдесет и седем милиона осемстотин четиридесет и седем хиляди сто деветдесет и пет) лв. - непарична вноска – недвижими имоти и активи ,
- 2 482 167 два милиона четиристотин осемдесет и две хиляди сто шестдесет и седем) лева, чрез превръщане на част от неразпределената печалба за 2008 г.,
- 5 660 561 (пет милиона шестстотин и шестдесет хиляди петстотин шестдесет и един) лева, чрез превръщане на част от неразпределената печалба за 2010 г. и
- 52 600 (петдесет и две хиляди и шестстотин) лева, чрез превръщане на част от неразпределената печалба за 2011 г

Обикновени акции

Всички акции имат еднакъв ранг по отношение на остатъчните активи на Дружеството. Притежателите на обикновени акции имат право да получават дивиденди и имат право на един глас на акция по време на събрания на Дружеството. По отношение на акции на компанията, които се притежават от Дружеството, всички права са прекъснати, докато тези акции се произдадат.

Дивиденди

През 2016г. дружеството изплатило дивиденди към едноличния собственик на капитала на стойност 24 314 375,61 лева съгласно решение Протокол №28-2016/05.05.2016 година на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД.

Законов резерв

Законовият резерв се формира по реда на член 246, ал. (1) и (2) от Търговския закон. В Общите резерви се натрупва най-малко 1/10 от печалбата, която се отделя до достигане на 2.5/10 от регистрирания капитал, съгласно Устава на Дружеството. Средствата от общи резерви могат да бъдат използвани за покриване на загуби от дейността на дружеството.

Съгласно Решение на БЕХ ЕАД с Протокол №28-2016/05.05.2016 г., загубата на ЕСО ЕАД на стойност 8 182 803,19 лева от преходни години е покрита от нетната печалба за 2015 година.

Бележки към финансовия отчет

От нетната печалба за 2015 година е отчислена вноска на стойност 6 312 394,93 за фонд „Резервен”. От нетната печалба за 2015 година е определен дивидент в полза на БЕХ ЕАД на стойност 24 314 375,61 лева.

Остатъка от неразпределаната печалба е на стойност 24 314 375,60 лева.

11. Капитал и резерви (продължение)

Преоценъчен резерв и Други резерви

Преоценъчният резерв на дружеството е формиран в резултат на преценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване. Съгласно българското законодателство преоценъчният резерв, формиран от преценката на имоти, машини, съоръжения и оборудване, не може да се разпределя за дивиденди.

На основание Решение на едноличния собственик на капитала на Дружеството, документирано с Протокол №71-2013 на „БЕХ” ЕАД за преобразуване, вписано в търговския регистър на 04.02.2014 година, са прехвърлени от „НЕК” ЕАД 353,275 хил.лв представляващи допълнителни резерви, отразени в счетоводните регистри на „ЕСО” ЕАД и представени в Други Резерви – 353,268 хил. лв и 7 хил. лв - Резерв от преоценки по план с дефинирани доходи.

Преоценката на нетните пасиви по плановете с дефинирани доходи на персонала, в едно с с ефектът от данъците върху доходите, отнасящи се до компонентите на друг всеобхватен доход възлизащи на 2,499 хил.лв., са представени в отделна секция „Резерв от преоценки по план с дефинирани доходи” в Отчета за Промените в Собствения Капитал, за годината завършваща на 31.12.2015 г.

Към 31.12.2014 г. дружеството е отнесло приходи за бъдещи периоди от присъединяване в размер на 36,283 хил.лв, получени с дейността „пренос на електрическа енергия” към стойностите получени в допълнителни резерви в резултат на прехвърлянето на дейността „пренос на електрическа енергия”, съгласно МСС 18”Приходи и Разяснение” .

12. Приходи за бъдещи периоди

В хиляди лева

	2016	2015
Отсрочени приходи – дългосрочни по Регламент 714/2009	141,572	129,304
Отсрочени приходи – краткосрочни	4	769
	141,576	130,073

Притежавайки лиценза за пренос на електрическа енергия и активите от електроенергийната система, ЕСО ЕАД е длъжно да прилага изискванията на Регламент (ЕО) №714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година. Съгласно т. 6, чл. 16 от същия всички приходи от разпределението на междусистемните електропроводи се използват за следните цели:

- а) гарантиране на действителната наличност на разпределения капацитет; и/или
- б) поддържане или увеличаване на междусистемните капацитети чрез мрежови инвестиции, по-специално в нови междусистемни електропроводи.

Бележки към финансовия отчет

13. Приходи от отсрочено финансиране

В хиляди лева

	2016	2015
Отсрочено финансиране - дългосрочна част	77,271	77,367
Отсрочено финансиране - краткосрочна част	3,072	2,525
	80,343	79,892

14. Търговски и други задължения

Виж счетоводна политика в Бележки 34(и)

Търговски задължения

Експозицията на Дружеството към валутен и ликвиден риск свързан с търговски и други задължения е оповестена в бележка 27 *Финансови инструменти*.

В хиляди лева

	2016	2015
Аванси по присъединяване към ЕПМ	535	535
Задължения към доставчици на материали и услуги	1,422	5,556
Задължения към доставчици на студен резерв и услуги	2,888	4,938
Задължения към доставчици на балансиращ пазар	1,224	4,094
Задължения към застрахователи	601	587
Други търговски задължения	8,468	4,866
Доставчици на нетекущи активи	4,357	4,616
	17,737	24,657
	18,272	25,192

15. Други задължения

В хиляди лева

	2016	2015
Депозити по търгове	11,274	13
Гаранции по договори	2,391	1,428
Задължения към персонала	13,126	8,204
Задължения за обществено осигуряване	3,226	3,396
Други	480	11,208
	30,497	24,249

Бележки към финансовия отчет**16. Задължения за данъци***В хиляди лева*

	2016	2015
Разчети за корпоративен данък върху печалбата	2,433	46
Разчети по данък добавена стойност	1,969	-
Разчети по данък върху доходите на физическите лица	1,801	1,781
Разчети по ЗКПО	23	49
Други данъци, дългове и акцизи	1	2
	6,227	1,879

Бележки към финансовия отчет

17. Финансови инструменти

(а) Счетоводни класификации и справедливи стойности

Таблицата показва балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, включително нивата им в йерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности, ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност.

30 юни 2016	Балансова стойност			Справедлива стойност				
	В хил. лева	Бел.	Други Заеми и вземания	Други финансови пасиви	Обща	Ниво	Ниво	Ниво
						1	2	3
Финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност								
Вземания от свързани лица	30	6,449	-	-	6,449	-	-	-
Търговски вземания	17	75,152	-	-	75,152	-	-	-
Пари и парични еквиваленти	19	378,836	-	-	378,836	-	-	-
		460,437			460,437			
Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност								
Задължения към свързани лица	30	-	(17,894)	(17,894)	-	-	-	-
Търговски задължения	24	-	(17,737)	(17,737)	-	-	-	-
Други задължения	25	-	(30,497)	(30,497)	-	-	-	-
			(66,128)	(66,128)				
31 декември 2015								
Финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност								
Вземания от свързани лица	30	9,997	-	-	9,997	-	-	-
Търговски вземания	17	118,238	-	-	118,238	-	-	-
Пари и парични еквиваленти	19	290,997	-	-	290,997	-	-	-
		419,232			419,232			
Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност								
Задължения към свързани лица	30	-	(22,595)	(22,595)	-	-	-	-
Търговски задължения	24	-	(24,658)	(24,658)	-	-	-	-
Други задължения	25	-	(24,249)	(24,249)	-	-	-	-
			(71,502)	(71,502)				

На база на направените анализи ръководството счита, че балансовите стойности на финансовите активи и пасиви могат да се приемат за разумно приближение с тяхната справедлива стойност.

Бележки към финансовия отчет**18. Условни задължения**

През 2016 г. в Дружеството са сключени договори по реда на Закона за обществените поръчки и Наредбата за малки обществени поръчки за ремонт на активи и текуща поддръжка на активите на ЕСО ЕАД, съгласно които възникват договорни задължения за 2016 г. и 2017 г. в размер на 89,200 хил. лева .

През 2015 г. в Дружеството са сключени договори по реда на Закона за обществените поръчки и Наредбата за малки обществени поръчки за ремонт на активи и текуща поддръжка на активите на ЕСО ЕАД, съгласно които възникват договорни задължения за 2016 г. в размер на 48,347 хил. лева .

19. Свързани лица**Предприятие-майка и крайно контролиращо лице**

БЪЛГАРСКИ ЕНЕРГИЕН ХОЛДИНГ" ЕАД, ЕИК: 831373560

Контролиращо лице на Дружеството майка или контролиращото лице

БЪЛГАРСКАТА ДЪРЖАВА ЧРЕЗ МИНИСТЪРА НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА, ЕИК на МИЕ 130169256

Ключов ръководен персонал на ЕСО ЕАД

Лица, упражняващи общ контрол върху дружеството, в качеството си на членове на Съвета на Директорите на ЕСО ЕАД:

Иван Йотов – Изпълнителен директор и Член на Управителен Съвет

Милко Милков – Член на Управителен Съвет

Димитър Вълчанов - Председател на Управителен Съвет

Лица упражняващи значително влияние в ЕСО ЕАД, в качеството си на членове на Надзорния Съвет на Директорите:

Северин Въртигов - Председател на Надзорен Съвет

Костадин Язов - Заместник-председател на Надзорен Съвет

Пламен Радонов - Член на Надзорен Съвет

Ключов ръководен персонал на Предприятието - майка или на БЕХ ЕАД(контролиращото лице):

Петьо Иванов – Изпълнителен директор и Член на Съвета на директорите

Жечо Станков – Председател на Съвета на директорите

Живко Динчев - Член на Съвета на директорите

Свързани лица в групата на БЕХ ЕАД:

1. НЕК ЕАД
2. АЕЦ Козлодуй ЕАД
3. Мини Марица Изток ЕАД
4. ТЕЦ Марица Изток – 2 ЕАД
5. Булгартрансгаз ЕАД
6. Булгаргаз ЕАД
7. Булгартел ЕАД

Бележки към финансовия отчет
19. Свързани лица продължение

Следните по-значими сделки със свързани лица са осъществени през годината:

<i>В хиляди лева с вкл. ДДС</i>	Бел	Стойност на сделките за годината приключила на 30.06.2016	Стойност на сделките за годината приключила на 31.12.2015	Крайни салда към 30 юни 2016	Крайни салда към 31 декември 2015
		2016	2015	2016	2015
Свързани чрез БЕХ ЕАД					
НЕК ЕАД					
<i>Продажба на стоки и услуги:</i>					
- пренос на ел.енергия		1 414	1 339	106	
- достъп до преносната мрежа		229	258	17	
- балансираща енергия		26 222	71 958	4 887	6785
- предоставено търговско право за капацитет реактивна енергия		725	3 247		
наем съоръжения		1	1		
префактурирани р-ди за вода и др.			4		
Други-цифров сертификат, документи ЗОП, съгл. проекти, обучение, и др.		1	1		
Гаранции				1	1
Вземания				5 011	6786
<i>Покупка на стоки и услуги:</i>					
- разполагаемост за студен резерв		-10 055	-29 183	-1 723	-1442
- балансираща ел. енергия		-54 303	-85 910	-5 186	-7660
-ел.енергия за технологични р-ди		-35 036	-33 876	-5 154	-2772
-нежелан обмен		996	-382	280	69
- предоставено търговско право за капацитет задължение към обществото			-17 553		-3750
цена задължение към обществото-префактурирана			-733		
почивни бази, барче		-8	-18		
Гаранции				-21	-21
Задължения				-11 804	-15576

Бележки към финансовия отчет
19. Свързани лица продължение

<i>В хиляди лева с вкл. ДДС</i>	Бел.	Стойност на сделките за годината приключила на 30.06.2016	Стойност на сделките за годината приключила на 31.12.2015	Крайни салда към 30 юни 2016	Крайни салда към 31 декември 2015
АЕЦ КОЗЛОДУЙ ЕАД					
<i>Продажба на стоки и услуги:</i>					
- балансираща енергия		656	6 101	23	2
- достъп и реактивна енергия		1	3		
- пренос на ел.енергия			3		
Лихви			108		
Вземания				23	2
<i>Покупка на стоки и услуги:</i>					
-нощувки		-3	-5		
-балансираща енергия		-325	-427	-38	-51
Гаранции		-7		-332	-325
Задължения				-370	-376
МИНИ МАРИЦА ИЗТОК ЕАД					
<i>Продажба на стоки и услуги:</i>					
- достъп и реактивна енергия		3 164	5 812	483	477
- пренос на ел.енергия		2 662	4 687	383	546
-смяна на рел.защита на СТ и изх.данни имп.ел.проводи					
Вземания				866	1023
<i>Покупка на стоки и услуги:</i>					
-достъп до съоръжения		-89	-444		-444
Други - командировъчни р-ди,наем ЛА,план сметка		-2	-10		
Задължения					-444
ТЕЦ МАРИЦА ИЗТОК 2 ЕАД					
<i>Продажба на стоки и услуги:</i>					
- достъп и реактивна енергия		58	107	10	8
- пренос на ел.енергия		58	100	9	10
- балансираща енергия		1 692	4 895	525	1454
-анализ на трансформаторно масло		4	10		
Вземания				544	1472
<i>Покупка на стоки и услуги:</i>					
- студен резерв и допълнителни услуги		-6 270	-12 593	-1 641	-536
-балансираща енергия		-15 164	-34 242	-3 438	-4 654
-префактурирани разходи-карти за пътуване,тел.р-ри и т.н.		-1	-2		
Гаранции					-593
Задължения				-5 672	-5 783

Бележки към финансовия отчет
19. Свързани лица продължение

<i>В хиляди лева с вкл. ДДС</i>	Бел.	Стойност на сделките за годината приключила на 30.06.2016	Стойност на сделките за годината приключила на 31.12.2015	Крайни салда към 30 юни 2016	Крайни салда към 31 декември 2015
БУЛГАРТРАНСГАЗ ЕАД					
<i>Продажба на стоки и услуги:</i>					
- достъп и реактивна енергия		6	15	1	2
- пренос на ел.енергия		22	62	4	13
-анализ на трансформаторно масло			2		
<i>Вземания</i>	-			5	15
<i>Покупка на стоки и услуги:</i>					
<i>Гаранции</i>				-48	-48
<i>Задължения</i>				-48	-48
Булгартел ЕАД					
<i>Продажба на стоки и услуги:</i>					
- наем на оптични влакна		1			
<i>Вземания</i>					
<i>Покупка на стоки и услуги:</i>					
<i>Гаранции</i>		-1		-1	
<i>Задължения</i>				1	
Общо вземания:	27			6 449	9 997
Общо задължения:	27			-17 894	22 595

Бележки към финансовия отчет
19. Пояснения към свързано лице НЕК ЕАД

Към 31.12.2015 г. не са отразени в счетоводните регистри, поради непризнаване от страна на ЕСО ЕАД на разходи за допълнителни услуги, цикли на пускане и спиране, регулиране на честотата, цикли на студен старт и регулирания за ТЕЦ МИ 1 и ТЕЦ МИЗ по фактури, издадени от НЕК ЕАД в размер на 5 997 845,42 лв за периода от м.5.2013 г. до м.5.2014 г. Съгласно чл.126 ал.3 от Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ) разполагаемостта за допълнителни услуги и студен резерв задължително се предоставят от ползвателите на мрежата в съответствие с ПУЕС, като възстановяването на разходите за тях на независимия преносен оператор се извършва чрез цената за услугата достъп до електропреносната мрежа. Останалите допълнителни услуги, включително пълноценното участие в регулирането на електроенергийната система, задължително се предоставят от ползвателите на мрежата в съответствие с ПУЕС, като възстановяването на разходите за тях на ползвателите се извършва чрез цената на балансиращата енергия, предложена в договорите за закупуване на вторичен резерв или в предложенията за балансиране, поради което този предявен разход към ЕСО ЕАД не е присъщ за дейността му.

20. Събития след датата на отчетния период

Значимите събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване са както следва :

- I. С решение Протокол №30-2016/14.05.2016 година СД на БЕХ ЕАД визма решение за увилчаване на капитала на ЕСО ЕАД с 24 314 300 лева по реда на чл.197 от Търговския закон чрез издаване на 24 314 300 нови обикновенни акции с право на глас с номинална стойност в размер на 1 лев всяка. В изпълнение на цитираното решение се изменя чл.10, ал.1 от Устава на ЕСО ЕАД, както следва:

- капиталът на дружеството е в размер на 90 356 823 лева и е изцяло записан и внесен;
- капиталът на дружеството е в размер на 90 356 823 броя обикновенни поименни акции с право на глас с номинална стойност в размер на 1 лев всяка;

В изпълнение на горното решение е възложено:

- на изпълнителния директор на БЕХ ЕАД да подпише и измени устава на ЕСО ЕАД от името на едноличния собственик;
- на изпълнителния директор на ЕСО ЕАД да предприеме необходимите действия за вписване на новите обстоятелства в Търговския регистър, да организира издаването на временно удостоверение за новите акции в съответствие с Устава на дружеството, както и съответното вписване в книгата на акционерите.

Действията по изпълнение на решенията по Протокол №30-2016/14.05.2016 година СД на БЕХ ЕАД се извършват, при условие, че бъде получено разрешение от Министъра на енергетиката на Република България, на основание чл.20, ал.2, т.12 от устава на БЕХ ЕАД.

С Протокол №Е-РД-21-33/24.06.2016 година Министъра на енергетиката на Република България разрешава на БЕХ ЕАД да увилчи капитала на ЕСО ЕАД като запише и придобие цялата нова емисия акции в размер на 24 314 300 броя обикновенни поименни акции с право на глас с номинална стойност в размер на 1 лев всяка, като промяната на капитала бъде отразена в чл.10, ал.1 от Устава на ЕСО ЕАД и съответните обстоятелства бъдат вписани в Търговския регистър.

Увеличението на капитала на ЕСО ЕАД е вписано в търговския регистър на 07.07.2016 г.

21. База за измерване

Този финансов отчет е изготвен на базата на историческата стойност.